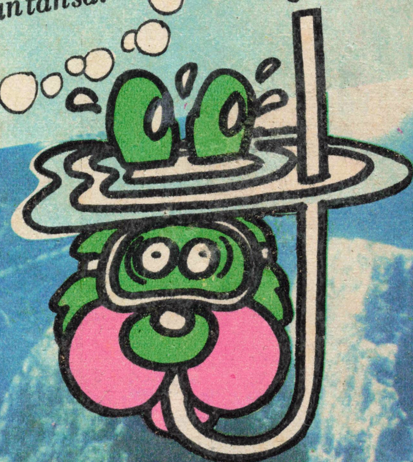
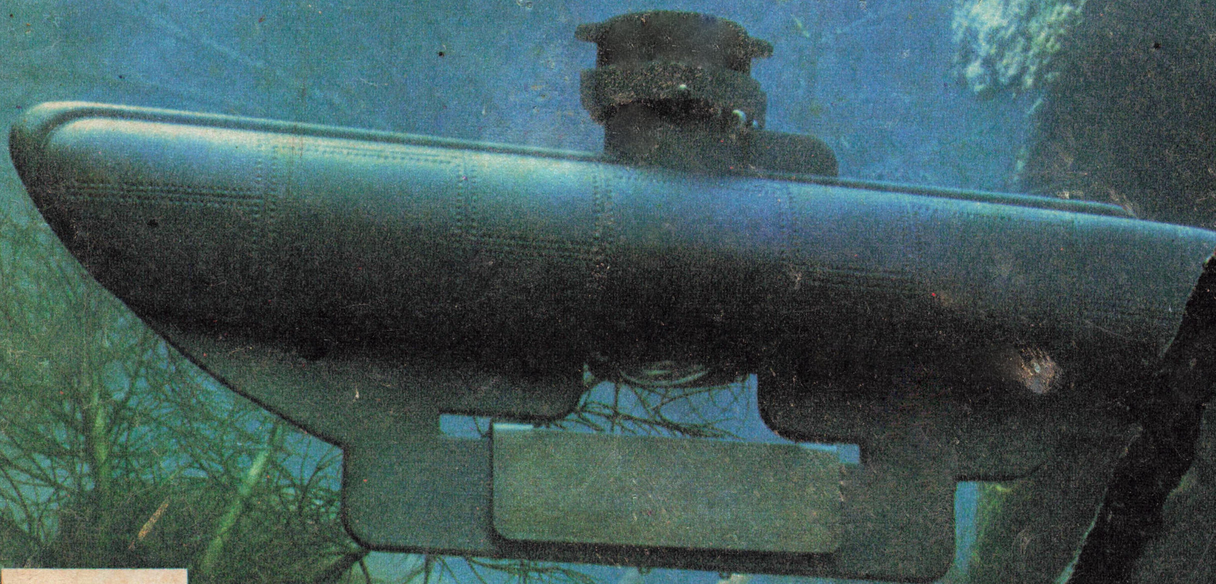
JIPPO

No 8/78
Myyntiaika
13.4.–10.5.
Hinta 6.95

HUIPPU UUTUUS

Jippona nyt SUKELLUS-VENE

– hopeanhohteisena se hiipii pintaan,
vajoaa ja nousee jälleen

Jippona nyt

Hopeanhohteinen SUKELLUSVENE

Lue tämä ennenkuin aloitat jipon teon

● Jippojen rakentaminen vaatii huolellisuutta. Jos hutiloit, niin valmis laite ei ehkä toimikaan.

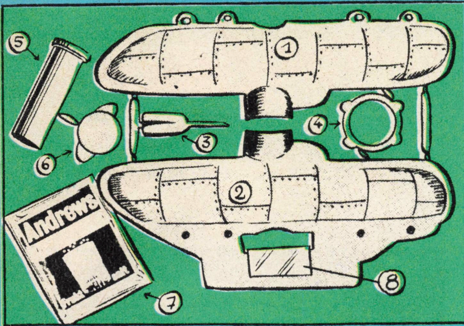
● Lue ohjeet ainakin kertaalleen lävitse ennen kuin ryhdyt rakentamaan. Näin menetellen tiedät tarkalleen mistä on kyse, jolloin työskentely on varmempaa ja helpompaa. Ennen kuin ryhdyt toimeen, mieti vielä työskentelyn eri vaiheita.

● Irrota jipon osat huolella ja oikeista kohdin saksia käyttäen. Älä murra osia irti toisistaan, sillä näin menetellen ne vioittuvat.

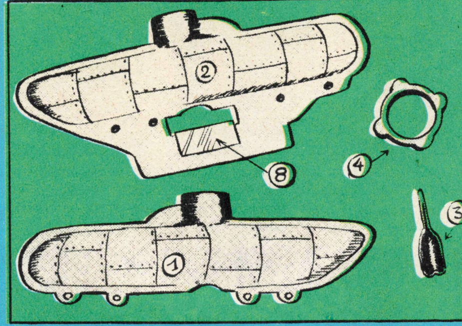
● Viimeistele irrotetut osat huolella. Epätasaisuudet ja pienet rosot on poistettava kynsiviilalla tai terävähköllä veitsellä kaapien.

● Joissain työvaiheissa tarvitset liimaa. Jippojen muoviset perusosat ovat iskunkestävää polystyreeniä, joka vaatii oman erikoisliiman. Tätä liimaa esimerkiksi Polystyrene cement -nimistä saat paperikaupoista ja askarteluliikkeistä. Kyseinen liima liuottaa jipossa käytetyn muovin ja sulattaa osat näin yhteen. Laita liitokseen vain pieni tippa liimaa — liika on pahaksi. Tarkista, että liimattu liitos on oikeassa asennossa ja anna sen kuivua rauhassa noin 30 minuuttia. Rikkoutuneen jipon voit korjata tällä samaisella liimalla.

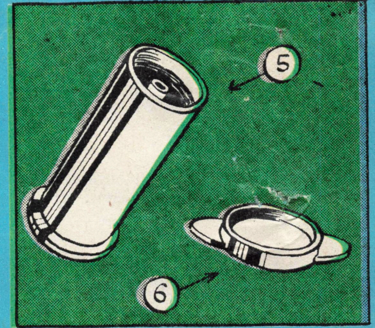
Näin kokoat jipposi

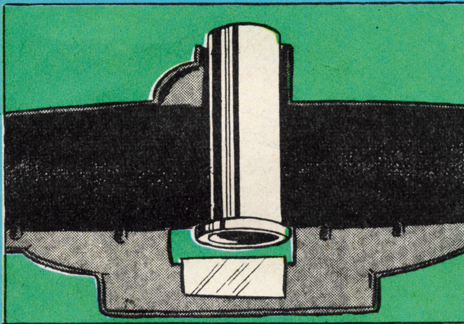
1. Sukellusvene-jipossa on kaikkiaan kahdeksan osaa. Sen kokoaminen sujuu muutamassa minuutissa.

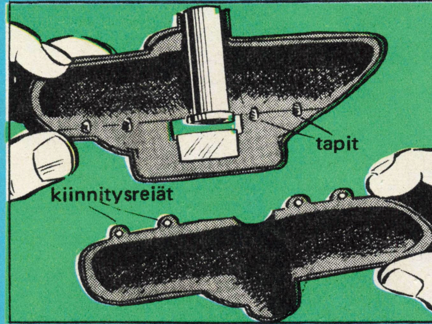
2. Irrota toisistaan rungon molemmat puoliskot (1 ja 2), polttoainekauha (3) ja tornin lukitusrengas (4). Poista osista mahdolliset rosot, jotta ne istuisivat kauniisti toisiinsa. Taivuta painoköli (8) pitkulaisen reiän kohdalta kaksin kerroin ja pujota se piirroksen mukaisesti paikoilleen rungonpuoliskoon 2.

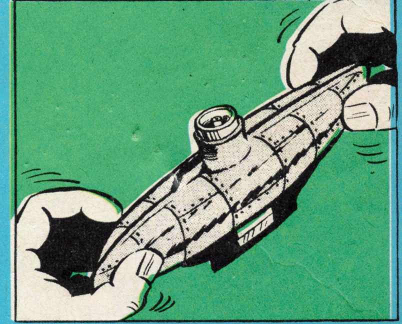
3. Irrota polttoainesäiliö (5) ja sen kansi (6) toisistaan.

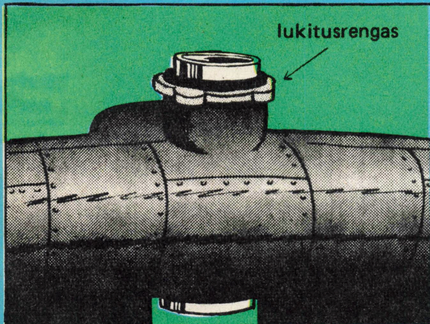
4. Kiinnitä polttoainesäiliö (5) siihen rungon puoliskoon (2), jossa on köli. Säiliön paksumpi pää tulee alaspäin kohti köliä ja paksunnos jää rungon ulkopuolelle.

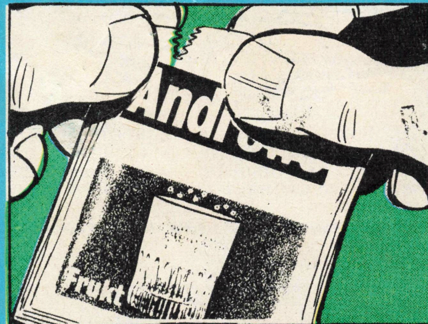
5. Jäljelle jäänyt rungon puolisko (1) kiinnitetään painaen paikoilleen siten, että kiinnitysreiät ja tapit tulevat kohdakkain. Kiinnitys voidaan varmentaa laittamalla tappeihin sekä polttoainesäiliön ja tornin väliin tippa liimaa.

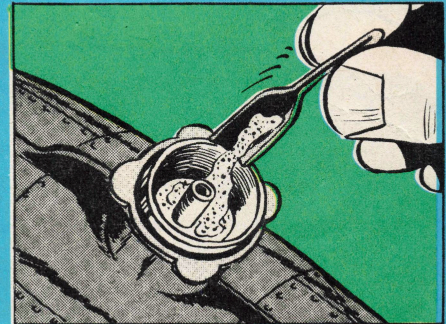
6. Kiinnitä rungon puoliskot myös molemmista päistään puristaen toisiinsa. Myös näihin kohtiin voidaan tarvittaessa laittaa tippa liimaa.

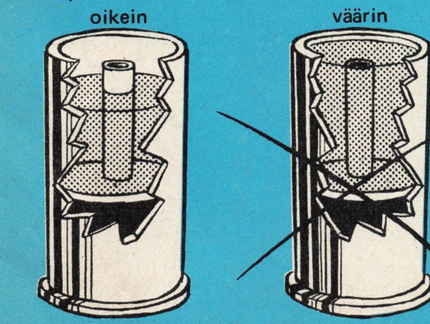
7. Pujota tornin lukitusrengas (4) paikoilleen tornin tyveen. Lukitusrenkaan reikä on kartiomainen, joten se on kiinnitettävä oikeinpäin.

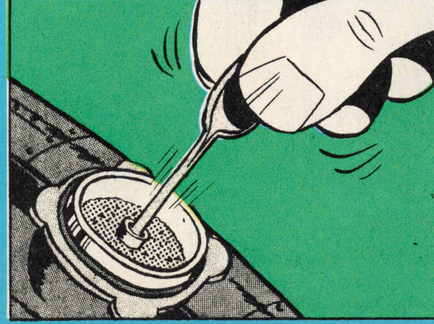
8. Avaa polttoainepussi kulmasta repäisten.

9. Täytä polttoainesäiliö kauhan avulla. Polttoainejauhe laitetaan piirroksen mukaisesti säiliön keskusputken ympärille.

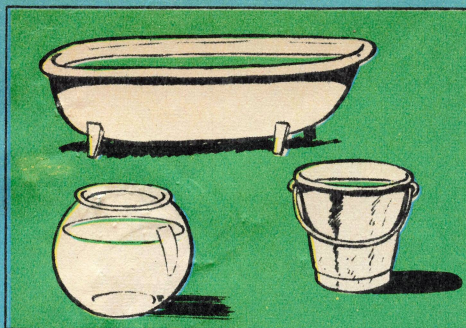
10. Älä täytä säiliötä aivan täyteen, vaan jätä keskusputken pää noin 2 mm verran näkyviin.

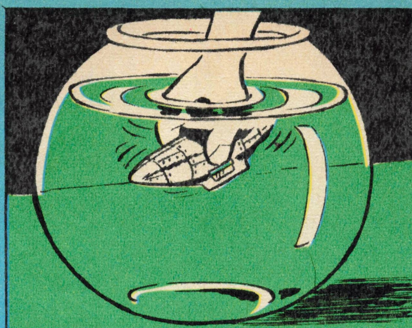
11. Tarkista, ettei keskusputki ole täyttövaiheessa tukkeutunut. Tarvittaessa putki avataan kauhan varren avulla.

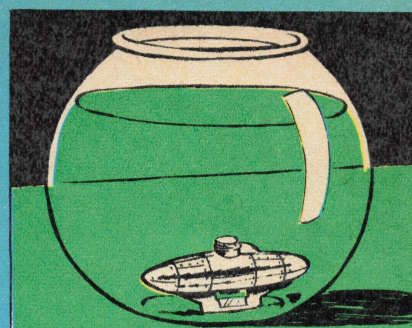
12. Tipauta sormenpäälläsi pisara vettä säiliöön polttoainejauheen päälle ja paina säiliön kansi (6) tiiviisti paikoilleen.

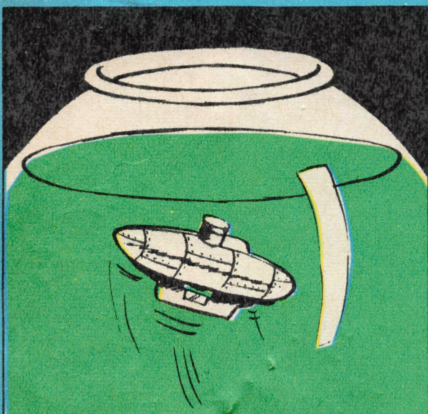
13. Jo aiemmin olet varannut vettä ämpäriin, maljaan tai kylpyammeeseen. Veden syvyyden tulee olla noin 30 cm.

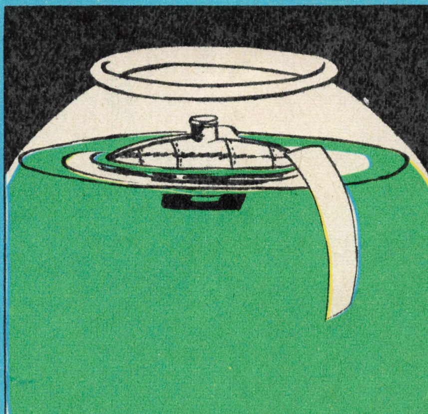
14. Paina sukellusvene pystyasennossa vesiastian pohjaan ja ravista venettä samalla sivusuunnassa, jotta turhat ilmakuplat poistuisivat.

15. Sukellusvene jää pohjaan.

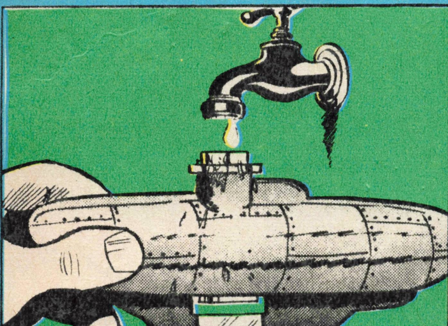
16. Hetken kuluttua se alkaa nousta...

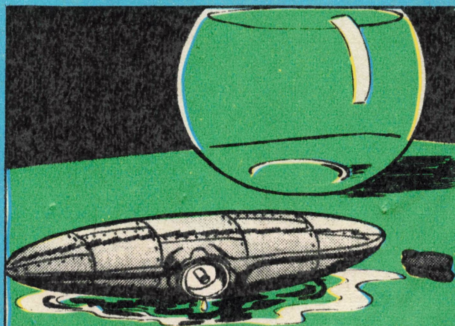
17. ...tulee hiipien ylös pintaan...

18. ...ja sukeltaa jälleen takaisin pohjaan. Tämä liikesarja toistuu useita kertoja.

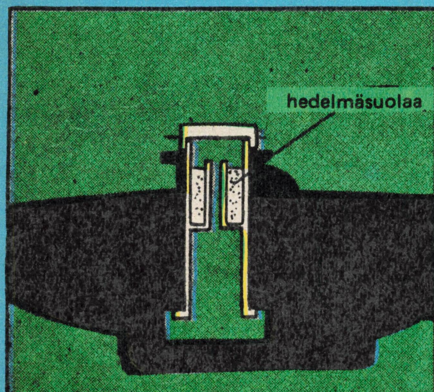
19. Jos sukellusveneesi ei toimi, niin tarkista, että säiliöön laittamasi vesipisara tuli todella polttoainejauheen päälle. Tipauta säiliöön tarvittaessa uusi vesipisara ja sulje kansi jälleen.

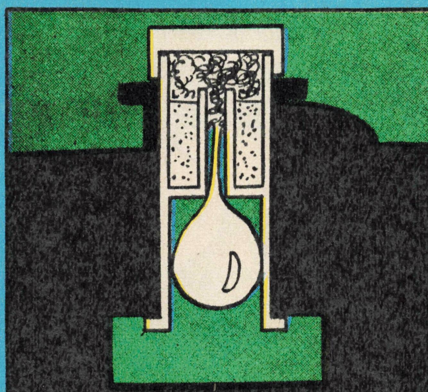
20. Sukellusveneen toimintarytmi hidastuu vähitellen. Jos pitkästyt hidastuneeseen toimintaan, niin huuhtele polttoainesäiliö juoksevassa vedessä, anna säiliön kuivahtaa ja täytä se uudelleen.

Sukellusveneesi polttoaine on hedelmäsuolaa, joka veteen sekoitettaessa muodostaa poreilevia kaasukuplia. Aine on vaaratonta ja useimmat elintarvikekaupat myyvät sitä.

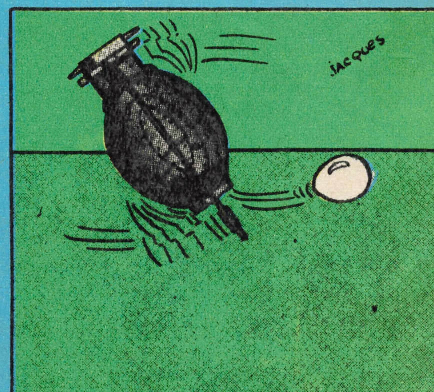
JIPPO-SUKELLUSVENEEN TOIMINTAPERIAATE

1. Kuvassa näet läpileikkauksen sukellusveneestä, veden pohjalla.

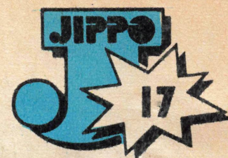

2. Joutuessaan veden kanssa kosketuksiin jippo-sukellusveneen voimanlähde, hedelmäsuola, muodostaa kaasukuplan. Kupla työntää säiliöön joutuneen veden ulos (kuten oikeassa sukellusveneessä vesipumppu). Näin sukellusvene on keventynyt ja nousee ylös.

3. Sukellusvene on pinnalla. Kupla on paisunut suureksi ja se poistuu ala-aukosta samalla hiukan keikauttaen sukellusvenettä. Vesi virtaa aukosta sukellusveneeseen ja se tulee painavaksi ja vaipuu pinnan alle.

Keksijä kylpyammeessa

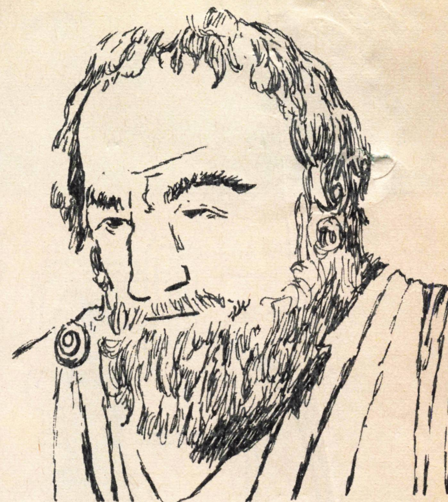

Kaikki alkoi kylpyammeessa!

Arkhimedes, tuo vanhan ajan suurin matemaatikko ja fyysikko keksi kylpiessään lain, joka tekee sukellusveneenkin toiminnan mahdolliseksi. Veden virratessa ammeen reunojen yli huomasi Arkhimedes, että nesteeseen upotettu kappale menettää painostaan juuri yhtä paljon kuin mitä esineen suuruinen vesimäärä painaa. Jos esine on painavampi kuin sen syrjäyttämä vesimäärä, niin se uppoaa. Jos esine taas on kevyempi kuin vastaava vesimäärä, niin se kelluu pinnalla.

Myöhemmin Arkhimedeen lakia sovellettiin sukellusvenettä rakennettaessa ja näin voitiin säädellä aluksen liikkeitä. Veneeseen tehtiin säiliöitä, joihin voitiin laskea vettä. Vene tuli aikaisempaa painavammaksi ja lähti laskeutumaan. Kun vesi poistettiin pumppaamalla tilalle kevyempää ilmaa, lähti aluskin taas nousemaan pintaa kohti.

Jippo-sukellusvene toimii saman periaatteen mukaan kuin suuremmat esikuvansakin. Siinä on osa, joka imee vettä aluksen sisään ja saa sen painumaan aikaisempaa raskaampana alaspäin. Kun vesi työntyy ulos, kevenee aluksesi ja nousee taas kohti pintaa. Jo muutaman milligramman painoero saa aikaan liikkeen.

* Arkhimedes eli vuosina 287–212 e.Kr. Syrakusassa, Sisilian itäosassa. Siellä tuo vanhan ajan nero teki nelisenkymmentä mekaanista keksintöä ja oivalsi monia matemaattisia ja luonnontieteellisiä lainalaisuuksia.

Arkhimedes keksi myös vipulait ja väkipyörän. Omin neuvoin, keksintöjensä avulla, hän laski suuria laivoja teloilta veteen. Arkhimedeen ruuvia käytetään yhä veden nostoon monissa maissa ja hänen loputon ruuvinsa on käytössä monissa koneissa. Myös käsityökaluihimme kuuluva pumppuruuvitaltta on Arkhimedeen luoma. Hän kehitti polttopeilin ja monia sota-aseita, joiden avulla Syrakusa piti kolme vuotta puoliaan roomalaisia vastaan.

Meidän jippomme periaatteen Arkhimedes tosiaan keksi kylvyssä. Syrakusan kuningas oli teettänyt itselleen kultasepällä uuden kruunun. Hän epäili kuitenkin, että siihen olisi kullan lisäksi käytetty hopeaa. Pulman selvittely annettiin tietysti Arkhimedeen selvitettäväksi. Kulta on painavampaa kuin hopea, mutta kruunu oli niin monimutkainen, ettei Arkhimedeskään pystynyt laskemaan sen tilavuutta, jolloin seossuhteetkin olisivat selvinneet. Asiaa oli mietittävä.

Arkhimedes lähti pulmaa mietiskellessään kylpylään, jossa hänen ammeensa oli erehdyksessä täytetty aivan ääriään myöten. Kun hän pulahti ammeeseen, virtasi vettä ammeen reunojen yli ja Arkhimedes huomasi tapahtuman jujun: vettä poistui tietysti aivan yhtä paljon kuin mitä hänen ruumiinsa sitä syrjäytti. Tällöin hänen kerrotaan huutaneen nuo sanat: "Heureka", olen löytänyt sen.

Arkhimedes juoksi suoraan kotiinsa, jossa punnitsi kruunun. Sitten hän upotti sen täyteen vesimaljaan ja mittasi ylijuosseen veden määrän. Kuninkaan aarrekammiosta hän sai yhtä painavan palan puhdasta kultaa kuin mitä kruunukin oli. Tämänkin kimpaleen hän upotti veteen ja huomasi kruunun syrjäyttämän vesimäärän olleen suuremman. Siihen oli siis sotkettu kevyempää hopeaa!

☆☆☆

Sukelluskilpa muoviämpärissä

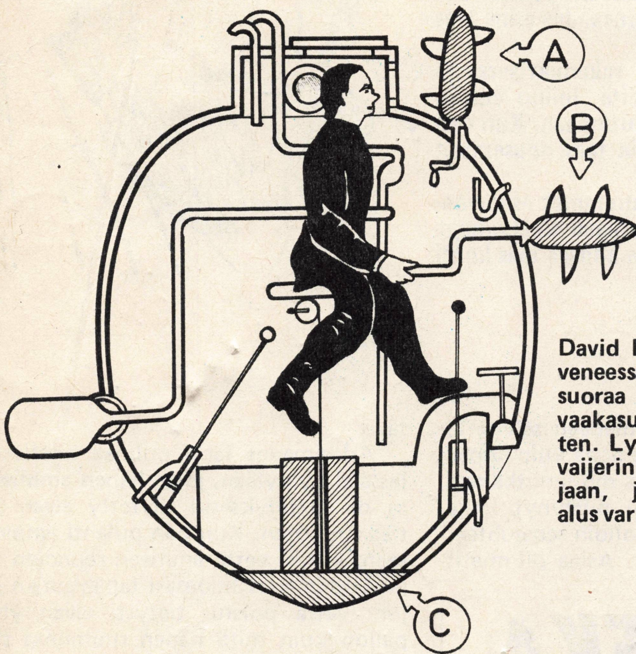
Järjestä ystäviesi ja sisarustesi kesken sukellusvenekilpailu. Paikaksi valitset kylpyhuoneen tai vaikkapa saunan pesuhuoneen.

Jokaisella kilpailijalla tulee olla oma sukellusvene ja sukellusaltaana vedellä täytetty muoviämpäri. Ämpäreissä tulee olla yhtä paljon vettä kussakin, veden sopivin syvyys on noin 30 senttiä.

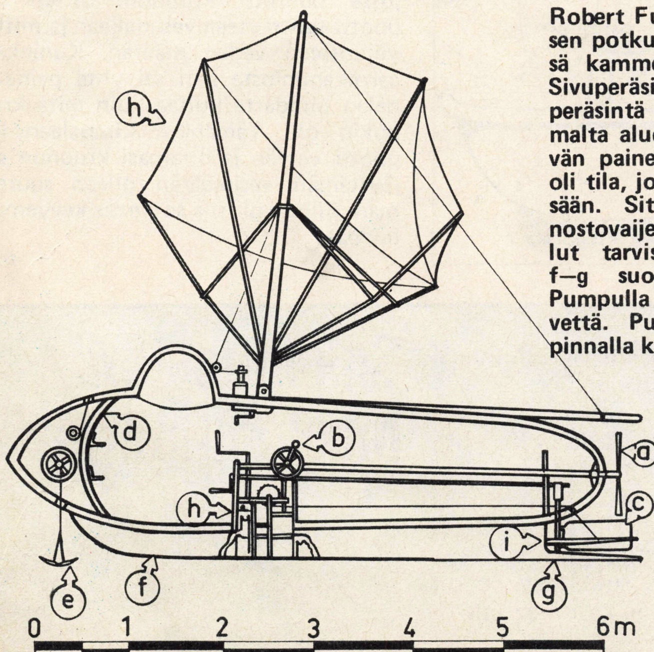
Lähtömerkin saatuaan kilpailijat täyttävät sukellusveneensä polttoainesäiliön ohjeiden mukaisesti hedelmäsuolalla ja asettavat veneensä ämpärin pohjalle. Tämän jälkeen sukellusveneisiin ei saa koskea. Kilpailu kestää puoli tuntia. Se, jonka sukellusvene on käynyt useamman kerran pinnassa puolen tunnin kuluessa lähtömerkistä, on voittaja.

SOITTOKUNTA

Käsivoimalla käytettiin ensimmäisten sukellusveneitten potkuria. Ne etenivät sekä soutamalla että koottavan purjeen avulla. Eräät jäivät kokeen jälkeen lopullisesti vedenalaisiksi. Venäjän laivastolle rakennettu sukellusvene kulki 12 kammenkääntäjän voimalla nelimiehisen orkesterin sävelten tahdissa.

David Bushnellin sukellusveneessä oli potkuri pystysuoraa (A) liikkumista ja vaakasuoraa (B) kulkua varten. Lyijypaino (C) voitiin vaijerin varassa laskea pohjaan, jolloin keventynyt alus varmasti nousi pintaan.

Robert Fultonin Nautiluksen potkuri a) sai liikkeensä kammen b) pyöriessä. Sivuperäsintä c) ja korkeusperäsintä i) ohjattiin samalta alueelta. Vedenpitävän paineseinän d) edessä oli tila, johon vesi pääsi sisään. Siten ankkurin e) nostovaijerin reikää ei ollut tarvis tiivistää. Köli f–g suojasi rakennetta. Pumpulla h voitiin poistaa vettä. Purje h) oli vain pinnalla kulkua varten.

✱ Jo Aleksanteri Suuri suunnitteli aikanaan alusta, jolla pääsisi vihollisen laivaston kimppuun veden alla kulkien. Hänellä ei kuitenkaan ollut vielä tuolloin keinoja haaveittensa toteuttamiseksi.

Pidemmälle menneistä suunnitelmista tunnetaan vuodelta 1604 William Bornen yritys, joka ei onnistunut. Vuonna 1624 pystyi hollantilainen Cornelius van Drebbel rakentamaan soutuveneihmeen, joka kulki melkein kokonaan veden alla. Vielä pidemmälle ylti englantilainen Day, joka vuonna 1660 oli Yarmouthin luona 12 tuntia sukellusveneessään. Toisella koematkallaan hän kuitenkin hukkui veneineen. Tämä kohtalo on kohdannut montaa muutakin keksijää – sukellusveneistä on tullut lopullisesti vedenalaisia.

Ruotsalaiset olivatkin 1700-luvun puolivälissä paljolti varovaisempia: he rakensivat suunnitelmastaan 79-senttisen pienoismallin. Puusta tehty laivamalli on vieläkin nähtävissä Sjöhistoriska museet-museossa. Puisen rungon molemmin puolin on kaksi suurta siipiratasta. Niin sivuilla kuin katossakin on tupamaiset ikkunat.

Käsikäyttöinen sukellusvene

Pohjois-Amerikassa rakensi David Bushnell vuonna 1776 ensimmäisen menestyksekkään sukellusveneen, joka sai lisänimen "amerikkalainen kilpikonna". Laivassa oli potkuri sekä pysty- että vaakasuoraa liikettä varten. Molempia käytettiin käsivoimin.

Amerikkalainen Robert Fulton sai 1801 valmiiksi Nautilus-veneensä, joka kulki veden pinnalla koottavan purjeen avulla. Veden alla alus kulki käsikammesta pyöritettävän potkurin voimalla. Fulton pysytteli Nautiluksessaan veden alla yhtäjaksoisesti 4 tuntia 20 minuuttia.

Saksalainen Wilhelm Bauer sai oman veneensä valmiiksi 1850. Hän suoritti koeajonsa Kielin satamassa. Sukellus sujui hienosti ja alus oli helposti ohjattavissakin. Painolastin siirtyessä se kuitenkin vaipui pohjaan. Keksijä ja hänen kaksi avustajaansa pelastautuivat. Alus nostettiin ylös ruoppauksen yhteydessä 1887. Se on vieläkin jäljellä museossa. Wilhelm Bauer rakensi vuonna 1855 Venäjän laivastolle suuremman vedenalai-

SUKELLUSVENEESSÄ

sen, jonka käyttövoimana oli 12 kammenkääntäjää. Aleksanteri II:n kruunajaisten aikana tämä vene oli neljän tunnin ajan sukelluksissa juhlan kunniaksi. Nelimiehinen soittokunta soitti veneessä kampiaan vääntävälle miehistölle.

Puolalainen insinööri Drzewiecki valmisti 1877 sähkömoottorikäyttöisen sukellusveneen ja samana vuonna sai amerikkalainen JP Holland omansa valmiiksi. Hänen laitteensa kulki öljymoottorin avulla ja sitä pidetään nykyisten sukellusveneitten esi-isänä. Ruotsalainen tehtailija Nordenfelt sai myös 1885 valmiiksi lähes 20 metriä pitkän sukellusveneensä. Höyrykonekäyttöistä alusta kokeiltiin Öresundissa ja se myytiin sittemmin Kreikkaan. Nordenfelt sai tehdä myös turkkilaisten seuraavat sukellusveneet, joilla oli nimet Abdul Medjid ja Abdul Hamid. Niitä kohtasi kuitenkin epäonni jatkuvasti — taitavat vieläkin olla ruostumassa Kultaisen Sarven kallioilla.

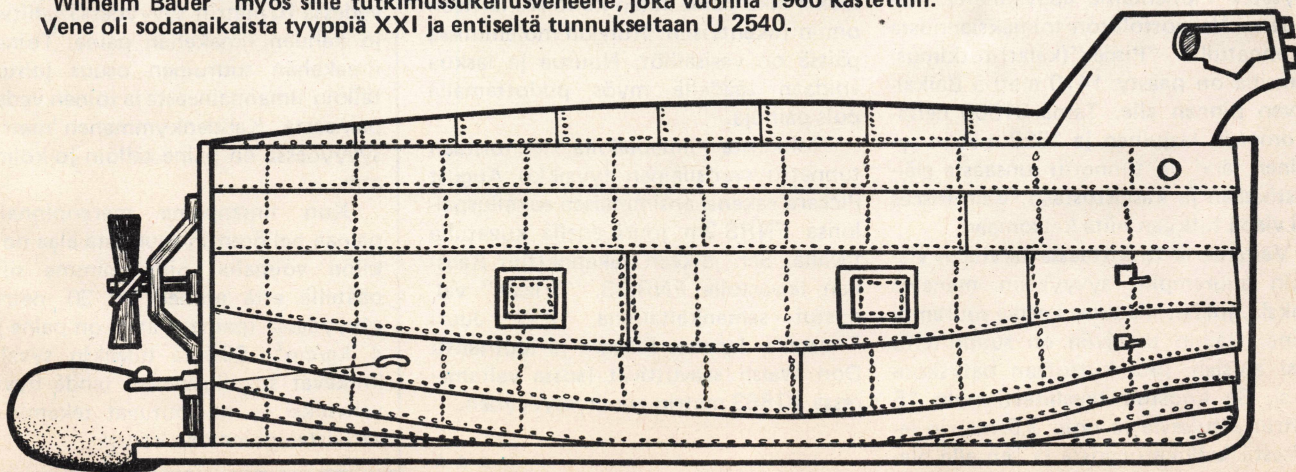
☆☆☆

Ensimmäisessä maailmansodassa kuuluisaksi tullut saksalainen sukellusvene U9. Vaikka se oli malliltaan vanhentunut ja pienikokoinen, se onnistui syyskuussa 1914 upottamaan kolme englantilaista risteilijää.

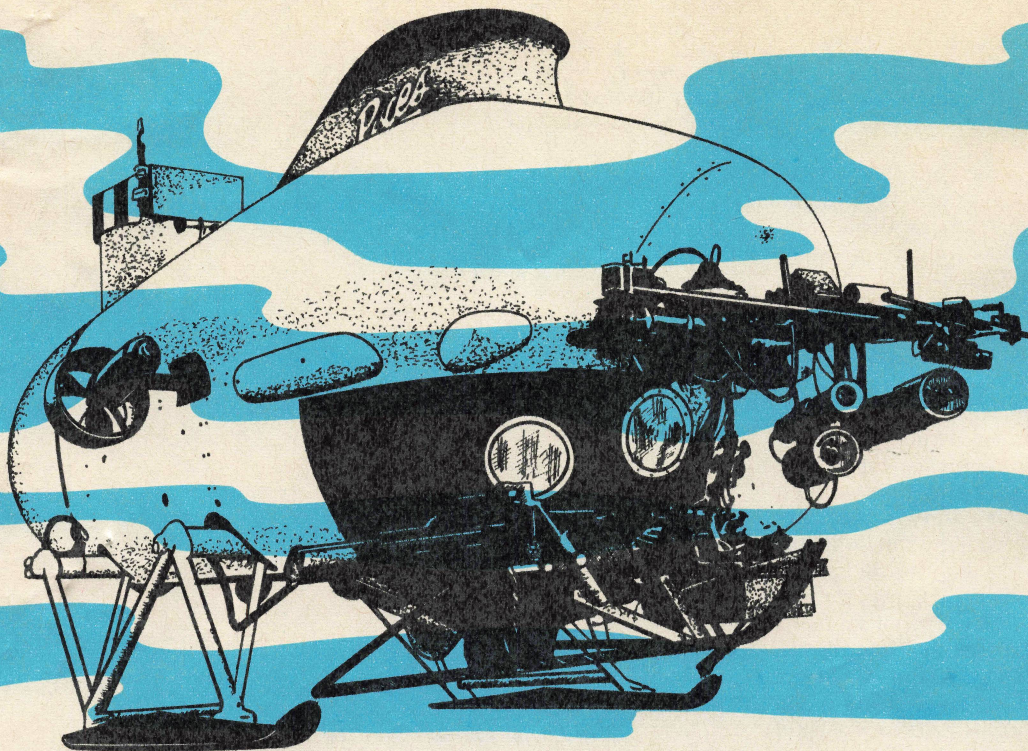
Sukellusvene U9

Wilhelm Bauerin ensimmäinen sukellusvene. Hänen Venäjän laivastolle valmistamansa alus oli samanmuotoinen mutta suurempi. Keksijän kunniaksi annettiin nimi "Wilhelm Bauer" myös sille tutkimussukellusveneelle, joka vuonna 1960 kastettiin. Vene oli sodanaikaista tyyppiä XXI ja entiseltä tunnukseltaan U 2540.

JIPPO 17

Pallohytissä ennätyssyvyyksiin

Sveitsiläinen professori August Piccard on huimapäinen tiedemies. Ilmapalloillaan hän on noussut maan pinnalta ennätyskorkeuksiin mutta on myös halunnut päästä yhä syvemmälle meren pinnan alle. Sukelluspallollaan hän on ollut yli kymmenen kilometrin syvänteissä.

Suuret saksalaiset vedenalaiset kulkivat aikoinaan partiomatkoillaan jopa 300 metrinkin syvyydessä. Vasta parinkymmenen vuoden kuluttua päästiin kuitenkin todellisiin ennätyssyvyyksiin.

Rauhanaikaisissa tutkimustöissä on käytetty monenlaisia apuvälineitä. Kanadassa Neuvostoliiton toimeksiannosta rakennetuilla "Pisces"(kalat)-tutkimusaluksilla on päästy 1410 metriä Baikaljärven pinnan alle. Tämä 31500 neliökilometrin laajuinen ja 1620 metrin syvyinen järvi on tunnettu runsaasta eläimistöstään ja kasvistostaan. Vain Pisces voi viedä tutkijan niitä katsomaan.

Valtameriä tutkittaessa tarvitaan vieläkin suurempiin syvyyksiin meneviä aluksia, joiden siis tulee kestää suurempi paine. Näihin tehtäviin on suunniteltu uusi aluslaji, jota kutsutaan batyskoopiksi. Se koostuu tavallisesti noin 15 metrin pituisesta ja noin 3,5 metrin levyisestä kellukerungosta ja sen alla olevasta parimetrisestä, pallomaisesta hytistä. Kellukerunko on valmistettu kevyestä alumiiniseoksesta ja se täytetään bensiinillä. Bensiini on vettä 30 % kevyempää. Rungon alaosassa on reikä, josta tulee sisään vettä veneen sukeltaessa. Vesi painaa bensiiniä yhä tiiviimmäksi eikä paine täten kohdistu laitteen omiin rakenteisiin. Rungon molemmissa päissä on vesisäiliöt. Nousua ja laskua voidaan säädellä myös pudottamalla pois painoja.

Rohkeista ilmapallolla lennoistaan tunnettu sveitsiläinen fyysikko August Piccard rakensi ensimmäisen sukelluspallonsa FNRS-2:n juuri edellä kuvatulla tavalla. Sen jälkeen rakennettiin Ranskan laivastolle FNRS-3. "Trieste" valmistui samankaltaisena 1953. Juuri Triestellä Jacques Piccard ja luutnantti Don Walsh saavuttivat Isossa valtameressä 10 863 metrin ennätyssyvyyden.

☆☆☆

Syvyyksissä on valtaisa paine

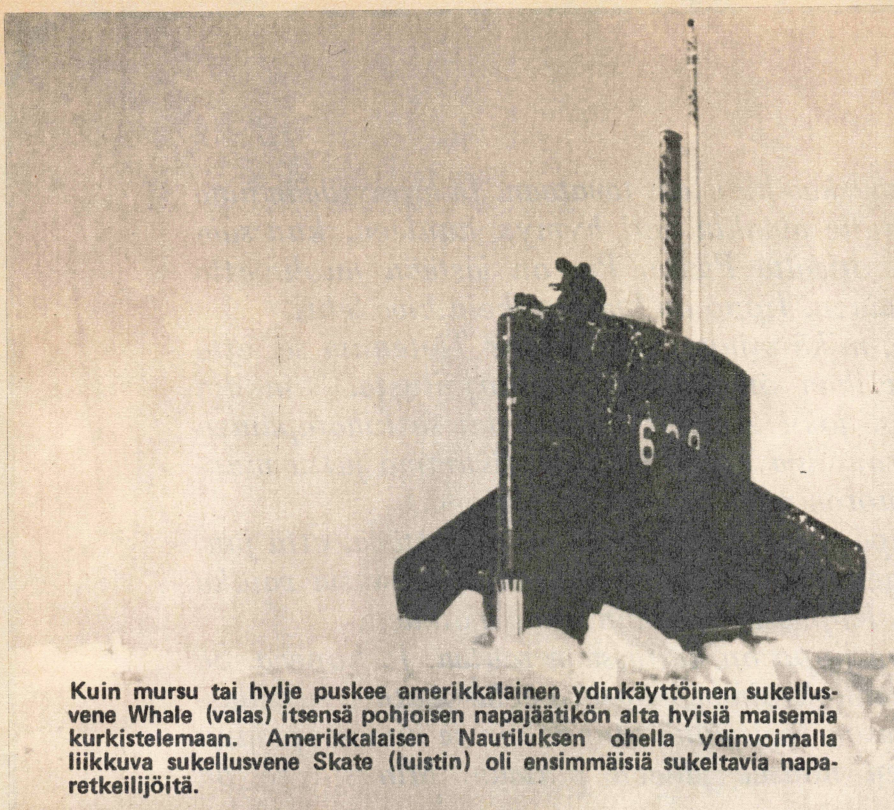
Sekä kaasut että nesteet käyttäytyvät hyvin samalla tavoin. Voimme hyvin kuvitella, miten jokainen ilmakerros joutuu kantamaan yläpuolellaan olevan ja näin syntyy ilmanpaine, joka merenpinnalla on yhden ilmakehän (atm) suuruinen. Tämän yksikön suuruus on yhtä suuri kuin 10 metrin korkuisen vesipatsaan paine.

Täten ymmärrämme helposti, että vedessä 10 metrin syvyydessä vallitsee jo kahden ilmakehän paine. Toinen ilmakehän suuruinen osuus johtuu tällöin ilmanpaineesta ja toinen veden paineesta. Kahdenkymmenen metrin syvyydessä on paine tällöin jo kolme atm.

Kun ilmanpaine merenpinnalla painaa neliösentin suuruista alaa noin kilon voimalla, niin voimme siitä päätellä, että esimerkiksi 30 metrin syvyydessä (paine 4 atm) on paine jo 4 kg/cm^2. Siksipä tuleekin syvällä kulkevat sukellusveneet tehdä hyvin vahvoiksi — ne joutuvat tekemisiin valtaisten paineiden kanssa.

Ydinvoimalla ali Pohjoisnavan

Kirjailija Jules Verne teki tieteisromaanissaan sukellusvene Nautiluksella matkan maapallon ympäri. Samanniminen oli maailman ensimmäinen ydinvoimakäyttöinen sukellusvene. Kaksikymmentä vuotta sitten Nautilus sukelsi kuin mursu hyisiin napavesiin alittaen 3000 kilometrin reitillään pohjoisnapajäätikön.

Kuin mursu tai hylje puskee amerikkalainen ydinkäyttöinen sukellusvene Whale (valas) itsensä pohjoisen napajäätikön alta hyisiä maisemia kurkistelemaan. Amerikkalaisen Nautiluksen ohella ydinvoimalla liikkuva sukellusvene Skate (luistin) oli ensimmäisiä sukeltavia naparetkeilijöitä.

Maailman ensimmäinen ydinvoimakäyttöinen sukellusvene sai kuniakkaan nimen "Nautilus" valmistuessaan Yhdysvalloissa vuonna 1954. Sen (samoin kuin sisaralus Seawolfin) uppouma oli yli 3500 tonnia ja siinä oli 110 hengen miehistö. Alus maksoi yli 55 miljoonaa dollaria. Se saavutti pinnalla jopa 28 solmun nopeuden ja pystyi olemaan sukelluksissa kuukausikaupalla. Voimalaitehan ei enää ollut riippuvainen ilmakehän hapesta ja hengitysilmakin voidaan pitää raikkaana kemikaalien avulla. Suunnistukseen kehitettiin inertiajärjestelmä (selostettu Jipossakin — tottakai — jo hyrrien yhteydessä).

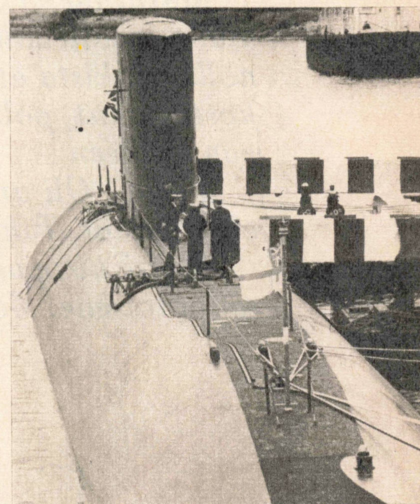
Nautilus lähti kuuluisimmalle matkalleen heinäkuun 22. päivänä 1958 Havaijin Pearl Harbourista. Beringin salmen kohdalla se painui pohjoisnapajäätikön alle elokuun ensimmäisenä ja ilmestyi pinnalle Grönlannin luona viides elokuuta. Jään ja veden alla se oli kulkenut ainutlaatuista reittiään 3000 km 96 tunnissa. Yhdysvaltalainen ydinkäyttöinen "Skate" teki saman matkan päinvastaiseen suuntaan viikkoa myöhemmin.

Vuonna 1960 teki kahdella ydinvoimalaitteella varustettu aikansa suurin sukellusvene Triton matkan maapallon ympäri. Reitin pituus oli 66 773 km ja nopeus 18 solmua. Nautiluksen ensimmäinen polttoaine-erä kesti vuodet 1955—57.

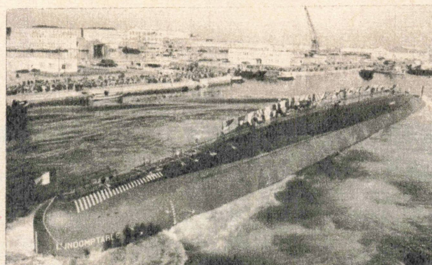
Brittien ensimmäinen vastaava alus on HMS Dreadnought, johon he ostivat ydinreaktorin USA:sta 1958. Ranskalaiset antoivat ensimmäiselle ydinvoimakäyttöiselleen nimen Gymnote kunnioittaakseen Gustave Zede'n aikanaan luomaa varhaista venemallia.

Neuvostolaivastolle valmistui vuosien 61—62 vaiheilla viitisentoista N-luokan ydinkäyttöistä vedenalaista. Näistä Leninskii Komsomol teki myös vuonna 1962 matkan pohjoisen napajäätikön alitse. Näistä aluksista on kehitetty nk. V-luokka, johon sisältynee kaksitoista vedenalaista.

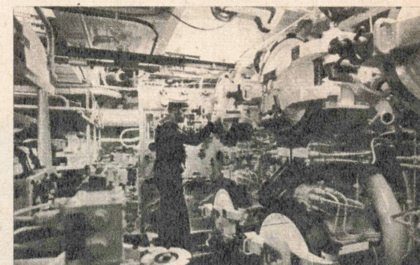
☆☆☆

Saarivaltakunta Englanti haluaa pysyä ajan tasalla pinnan alla liikkuvilla aluksilla. Sen erään uusimman ydinkäyttöisen sukellusveneen runko tuo mieleen pinnalle lepäämään nousseen jättivalaan ruhon.

Tuorein ranskalainen ydinvoimalla liikkuva sukellusvene Lindompable luisui ylväästi, trikolori keulassaan kuohuviin vesiin telakaltaan Cherbourgissa. Sille tekee vuoden päästä seuraa uusi ydinvene, joka on järjestyksessä viides.

Aluksen sisuksiin mahtuvat monenmoiset voimalaitteet sekä 125 matruusin vahvuinen miehistö. 120 metrin pituisen aluksen sukeltaessa meren syvänteissä miehistö voi vapaahetkinään katsella elokuvia, kuunnella popmusiikkia. Kun alus palaa kahden kuukauden partioretkiltään, siihen astuu vaihtomiehistö.

Moi moi jälleen, hauskaa kun taas tavataan. Ja hymyillään aina kun tavataan. Minulle ainakin veti hymyn huuleen, kun sain kirjeen kymmenvuotiaalta Pialta. Pia on iästään huolimatta vanha jippokerholainen. Jippo on Piasta oikein kiva lehti.

Mutta arvatkaa, mikä minua hymyilytti? Tietenkin se, että Pia pyysi minulta ihan omakätistä nimikirjoitusta. Niinkuin olisin joku julkkis, joku Anne Pohtamo tai se kiharapäinen mestaripainija ja runoilija Pertti Ukkola. (Kumma juttu muuten, että niinkin nuoren miehen nimi on Ukkola.)

Kröhöm! Ehkäpä minun on kiltisti myönnettävä, että juu, olen julkkis. Ja hei, Pia, nimikirjoituksen voit saksia vaikka heti tästä lehdestä. Riipustin sen ihan sinua ajatellen.

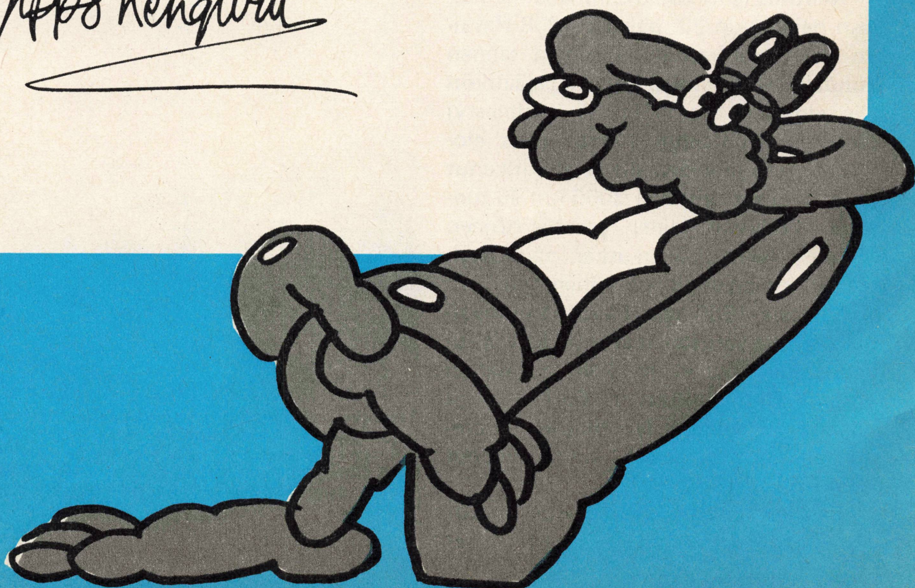
Tämän numeron jippo on kerrassaan rautaa. Ja hopeaa. Se on nimittäin hopeanhohtoinen, nouseva ja laskeutuva sukellusvene. Vatsapussissa on tosi jännä tunne, kun se hitaasti painuu pohjaan ja kuplien nousee jälleen pintaan. Minusta se on todella nasta jippo.

Mutta muistutanpa vielä kerran siitä, että jippojen rakentaminen vaatii huolellisuutta. Jos sukellusveneesi ei toimi kunnolla, tarkista että sen säiliöön laittamasi vesipisara on todella kostuttanut polttoaineen. Tipauta siihen uusi pisara ja sulje kansi jälleen.

Ja hei! Oli unohtua huuli sarjassani maailman hupaisimmat eläintarinat. Tämä ei ole kyllä ihan uusi.

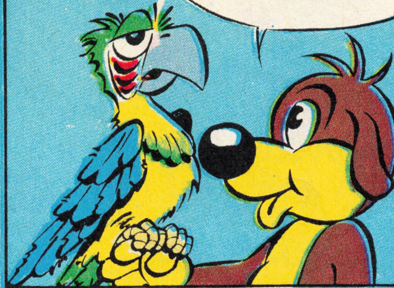
Kaksi kirppua oli lähdössä kirpputeatterista kotiin. Toinen sanoi toiselle: Menemmekö jalkaisin vai otammeko koiran?

Jippo Kenguru

Jeppe ja Kolli

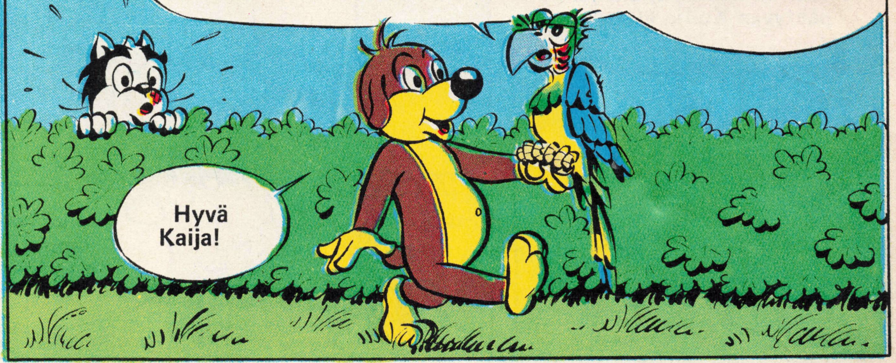

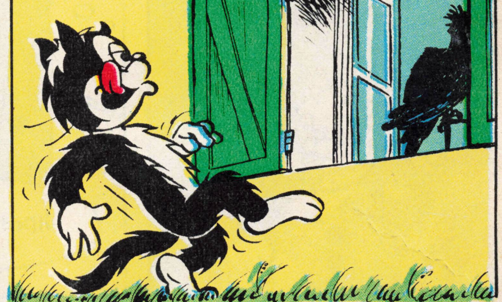

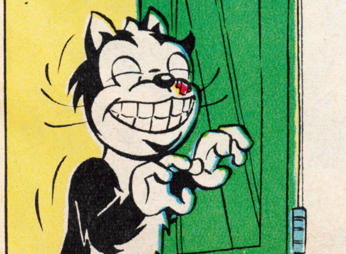

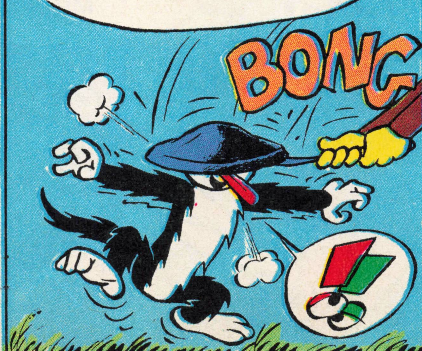

Arnal/Nadaud

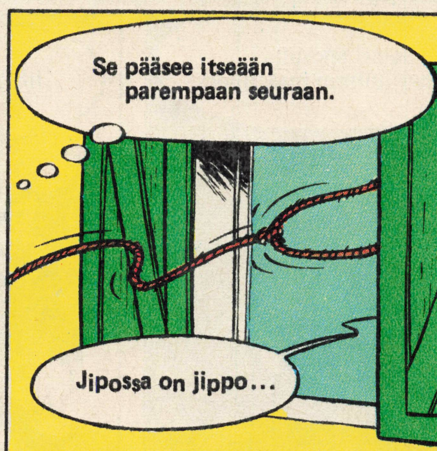

Ostin sen eräältä Jipon toimittajalta, joka oli kyllästynyt siihen.
HÄ?
Vai ostit?

Ilmoita minulle, kun olet saanut siitä tarpeeksesi. Ostan sen heti.
Rakastan papukaijoja.
Sen kyllä huomaa, senkin ahmatti.

Minun on parasta olla varovainen. En halua papukaijani päätyvän Kollin kitaan.

Mikä tilaisuus! Papukaija on yksin.
JIPPII!
Jippo tuli...

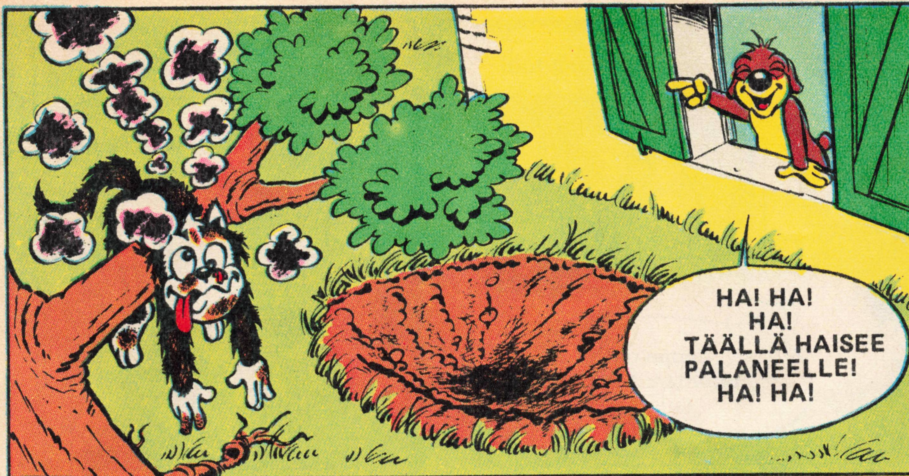

Mutta ei enää kauan.

Se pääsee itseään parempaan seuraan.
Jipossa on jippo...

Herkkusienien, sipuleiden ja pikariisin kera kermassa haudutettuna.

PCHiiiiiii

MIAUU!
MIAUU!
MIAUU!
VLAOOM

HA! HA!
HA!
TÄÄLLÄ HAISEE
PALANEELLE!
HA! HA!

HA! HA!
Kestää vähän aikaa ennen kuin Kolli saa karvansa kammattua.

Mutta hän palaa varmasti astialle.
JIPPII! OSTA OMA JIPPO, JIPOSSA ON JIPPO!

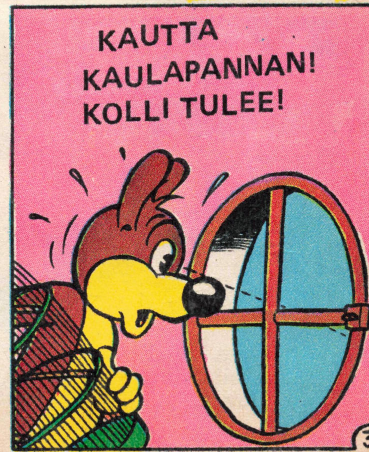
Voisit vaihtaa välillä levyä. Olen jo ostanut monta Jippoa. Mutta en ehdi vilkaistakaan niitä, kun aikani kuluu sinun vartioimiseesi.
HUIPPU-UUTUUS! JIPPONA SUKELLUSVENE!

Osta oma Jippo, Jipossa on jippo! Jipii! Tietoa, sarjiksia, pelejä, leikkejä, askartelua...
Varminta on sulkea papukaija häkkiin.

Muistaakseni vintillä on vanha ruosteinen häkki.

Samaan aikaan...
En ole läheskään niin nuija kuin Jeppe luulee.

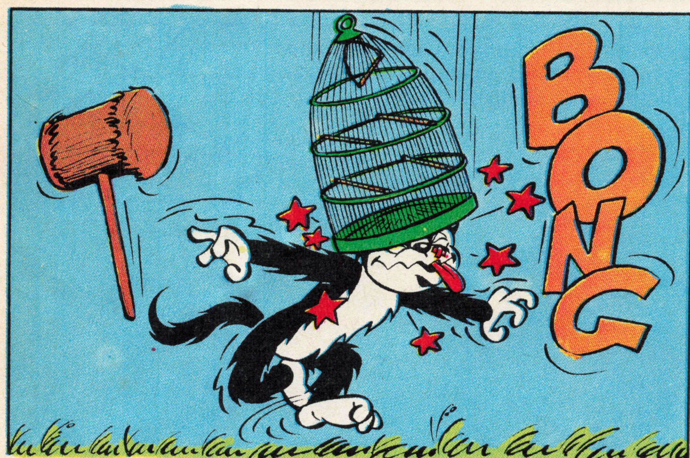
Kuu kiurusta kesään, papukaijalla ei päivääkään... niin totta kuin nimeni on Kolli kalauttaja.

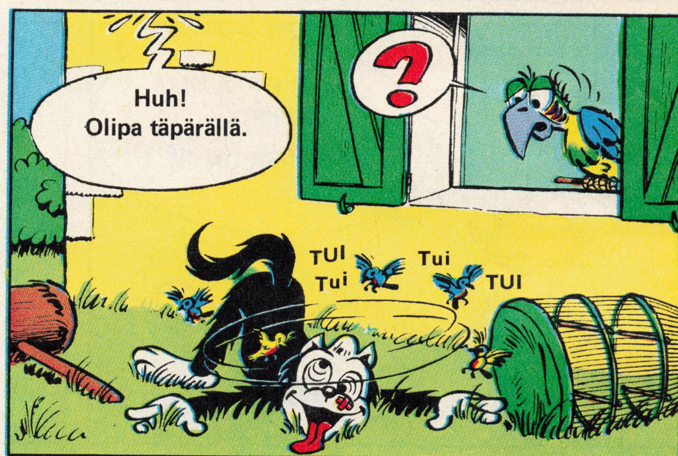
Sillä aikaa vintillä...
Kas! Siinähän se.

KAUTTA KAULAPANNAN! KOLLI TULEE!
3

Papukaija
on yksin
alhaalla.

Päivää papukaija!
Mitä kuuluu kukkuluuruu?
Jippo tuli!
Jeppe on
unohtanut ikkunan
auki.

Tipu tipu tipu!
Tule tänne kaunis tipu! Tule jo!
Sassiin tänne,
tilhi!
Jippo?

BONG

Huh!
Olipa täpärällä.
?
TUI
Tui
Tui
TUI

Onneksi olen
tarkka kuin
porkkana.

NYT KEKSIN KUINKA
PELASTAN PAPUKAIJAN JOUTUMASTA
KOLLIN KYNSIIN!
1527

!
Tipu tipu tipu!
Tule tänne, tipu!
Hyvä Kaija!
Olet vaihtanut
levyä.

URHO TULITUKKA

Urho löytää keskeltä polkua huonosti peitetyn salakuopan.

Lecureux/Chéret

Vain sokea eläin lankeaisi näin tökerösti tehtyyn ansaan. Kerrassaan kehnoa työtä.

Huvittuneena Urho valmistautuu hyppäämään ansan yli.

Hän hyppää ketterästi.

OOOOH!

Samassa heinikko pettää hänen jalkojensa alla.

Toinen kuoppa oli todella hyvin peitetty.

Näkemäni ansa oli tahallisesti jätetty tökeröksi, jotta saalis hyppäisi sen yli suoraan tähän loukkuun. Olisi mukava tavata näin kekseliäs metsästäjä.

Urhon ei tarvitse odottaa kauan.

KARVATON APINA! APINA, JOLLA ON VALKEA IHO! Olemme saaneet nelikätisen ansaamme.

Urho kuuntelee ihmeissään

Neljä nuorukaista kyykisteli haltioituneena kuopan reunalla.

Mennään hakemaan Aya-äiti. Hänen täytyy nähdä karvaton nelikätinen.

En ole apina. Katsokaa kasvojani. Olen samanlainen ihminen kuin te ja puhun samaa kieltä kanssanne.

Nuoret metsästäjät tarkkailevat Urhoa kummissaan.

Aya-äiti ei ole koskaan kertonut meille karvattomista apinoista.

Nelikätiset eivät puhu kuten te ja minä.

Noustessaan ylös kuopasta Urho näkee kahden pojan kantavan seipään päällä istuvaa vanhaa naista.

Katso äiti, olemme saaneet kiinni puhuvan eläimen.

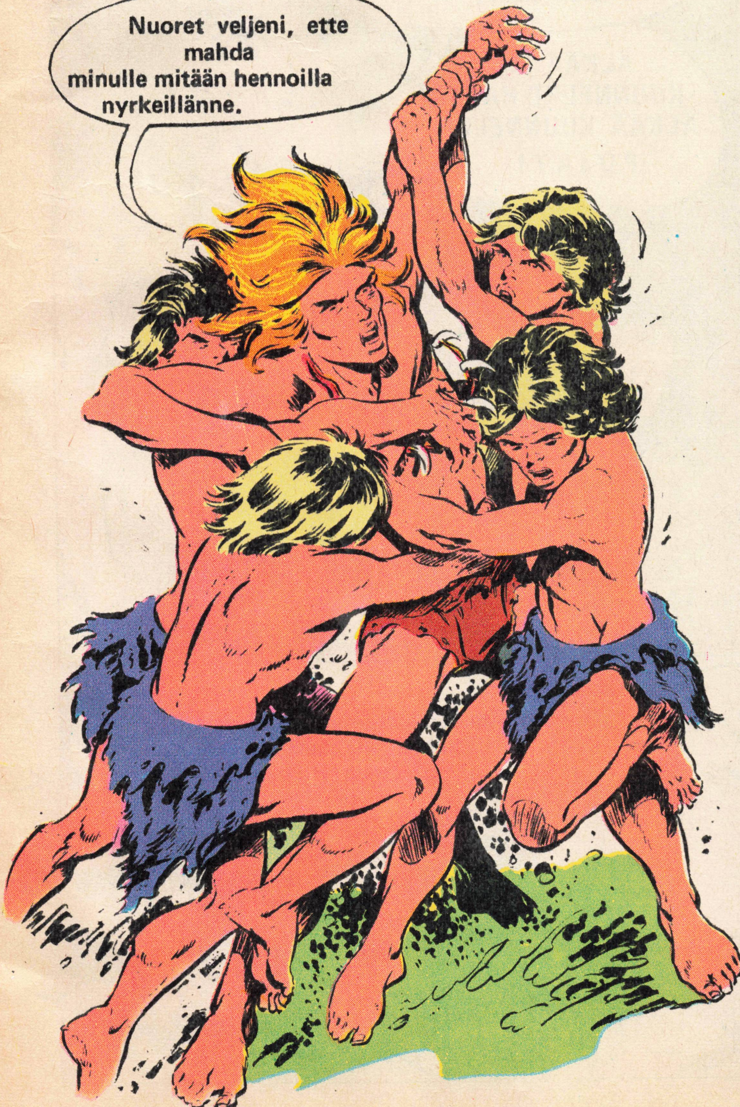
AJAKAA SE POIS! AJAKAA SE TIEHENSÄ!

2

Ennen kuin Urho ehtii vastustella, nuorukaiset ryntäävät hänen kimppuunsa.

Pojat katselevat Urhoa hiukan peloissaan mutta samalla ihaillen.

Puhuva eläin on voimakkaampi kuin hirmuinen Gori.

Vanha nainen raivastuu jälleen ja huutaa vihaisena

ELÄIN ON VAARALLISEMPI KUIN GORI! AJAKAA SE POIS!

Myöhemmin, äiti. Haluamme tietää, mistä se on tullut.

Kerron teille, mistä olen tullut ja muista ihmisistä joiden parissa olen elänyt.

ÄLKÄÄ KUUNNELKO HÄNTÄ! ÄLKÄÄ KUUNNELKO, POJAT!

Kaksi nuorukaista lähtee viemään äitiään asuinluolaan. Toiset kaksi jäävät kuuntelemaan Urhoa.

Nuorukaiset ovat uteliaita.

Keitä ovat muut ihmiset, joista puhut? Onko olemassa muitakin karvattomia apinoita kuin sinä?

Meidän kaltaisiamme ihmisiä elää kaikkialla metsissä, vuorilla jokien varsilla. He metsästävät kuten te . . .

VALEHTELET!

Minä ja veljeni olemme ainoat metsästäjät maailmassa.
ÄITIMME OLISI KERTONUT MEILLE TOISISTA METSÄSTÄJISTÄ, JOS HEITÄ OLISI OLEMASSA!

Kummastunut Urho kävelee poikien kanssa asuntoluolalle.
Olen tavannut ennenkin yksinään eläviä metsästäjiä, mutta he kaikki ovat tienneet myös muiden ihmisten olemassa olosta. Kuinka voi olla mahdollista, että nämä pojat eivät tiedä mitään kaltaisistaan ihmisistä?

MIKSI ET OLE KERTONUT POJILLESI IHMISISTÄ?
POJAT, ÄLKÄÄ KUUNNELKO PUHUVAA ELÄINTÄ! HÄN KIUSAA TEITÄ. ÄLKÄÄ USKOKO HÄNTÄ.

Tiedät varsin hyvin, että maailmassa elää paljon ihmisiä. Miksi annat heidän uskoa olevansa ainoita?
VAITI! SUU KIINNI!
Jos jalkani kannattaisivat minua, nujertaisin sinut omin käsin.

Miksi jalkasi eivät kanna sinua, Aya?
Hirmuinen Gori hyökkäsi kerran äidin kimppuun Olimme silloin liian pieniä puolustaaksemme häntä.

Poika kertoo kuinka valtava gorilla oli kauan sitten heittänyt Aya-äidin rotkoon.

Aya oli selviytynyt muuten, mutta hänen jalkansa eivät enää liikkuneet.
Pienet poikani, teidän on tästä lähtien metsästettävä ilman apuani.

Gori on eniten pelkäämämme vihollinen. Sillä on voimaa viskellä vaikka kuinka suuria kiviä.
Olemme aina pelänneet sitä.

Mutta jonakin päivänä me otamme sen kiinni ja kostamme.
ÄLKÄÄ TEHKÖ SITÄ, LAPSENI!

Urho näkee Ayan katseessa poikiin kohdistuneen suunnattoman kiintymyksen ja huolen.
Mikä on salaisuutesi, Aya? Vaikka sydämesi on hyvä, vihaat minua.

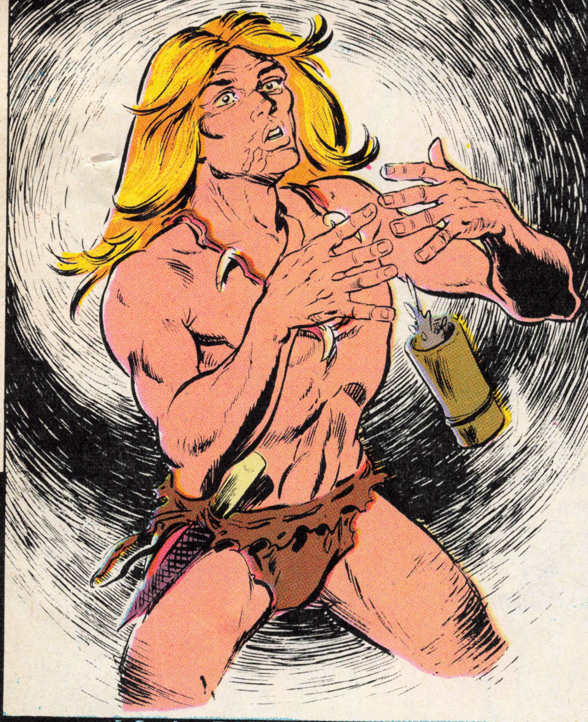

VAIKENE!
OLE
HILJAA!
TOCK!
Urho saa otsaansa painavan kiven.

Miksi heitit häntä kivellä kuin vihollista? Hän ei ole paha.
Pelkäätkö hänen puheitaan?

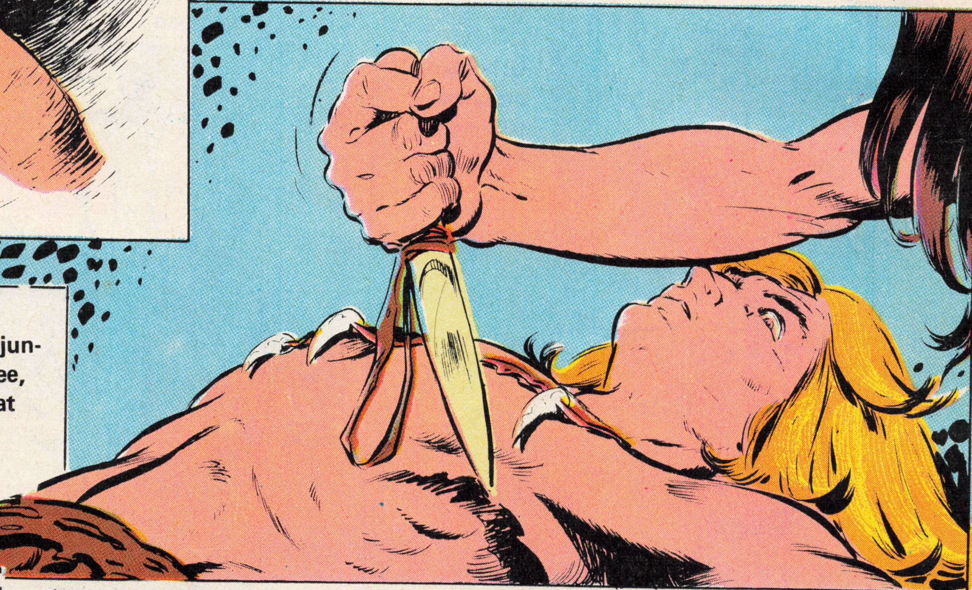

Urhon tullessa tajuihinsa Aya kaataa salaa jotakin ruokoastiaan.
En halua teidän kuulevan hänen pötypuheitaan.

Mutta koska pidätte hänestä, menkää metsästämään hänelle syötävää.
Riemuissaan pojat ryntäävät metsään keihäineen.

En halua poikien kuulevan salaisuuttani, mutta voin kertoa sen sinulle.
HALUATKO JUODA HEDELMIEN MEHUA KANSSANI?
Mielelläni, Aya. Olen iloinen, ettet enää kohtele minua vihollisena.

Juotuaan astiasta Urho tuntee menettävänsä kaiken voimansa. Hänen jäsenensä herpautuvat.

Hän kaatuu maahan.
Olet nyt armoillani niin kauan kuin haluan. Ehkä tapan sinut heti.

Urho ei ole menettänyt tajuntaansa. Hän näkee ja kuulee, mutta hänen jäsenensä ovat lamaantuneet. Aya nostaa veitsen Urhon rinnalle.

Mutta Aantaa veitsen pudota kädestään.
Ei en voi tehdä sitä. Ihmisen elämä on arvokas. Minulla ei ole oikeutta tehdä hänelle pahaa.

Ayan katse heltyy ja ääni pehmenee.
Pojat eivät ole omia lapsiani mutta rakastan heitä enemmän kuin ketään.

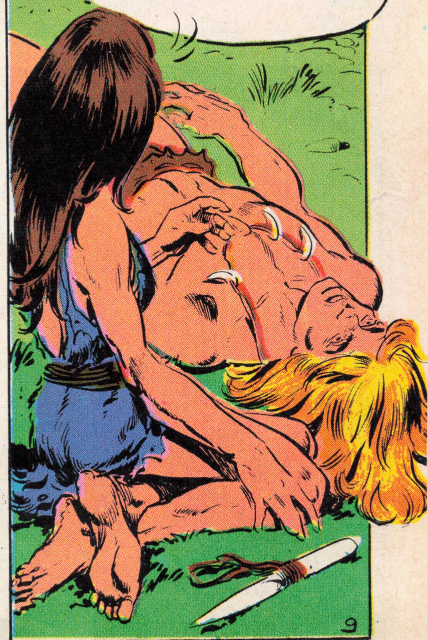
Viisitoista nousevan ruohon aikaa sitten heimomme miehet ja naiset lähtivät taistelemaan pahoja ihmisiä vastaan. Minä yksin jäin huolehtimaan neljästä pikkulapsesta. Heimon väki ei palannut koskaan. He kaikki olivat menehtyneet.

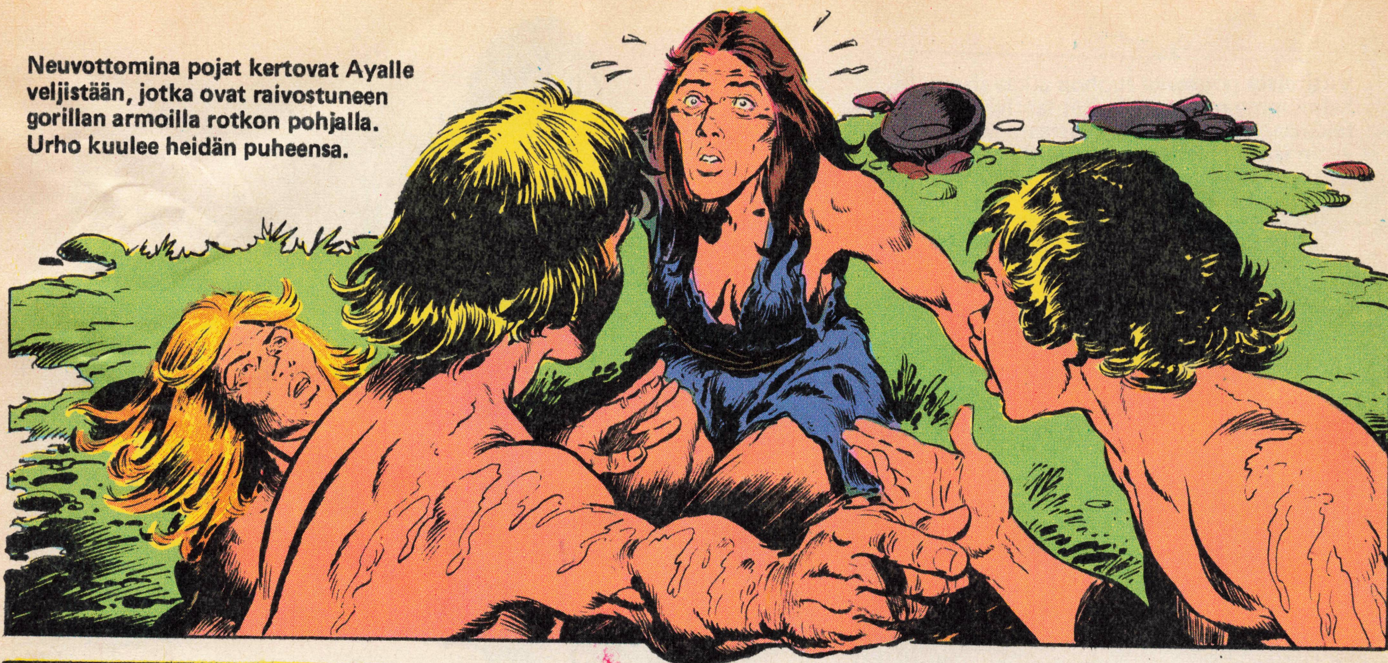

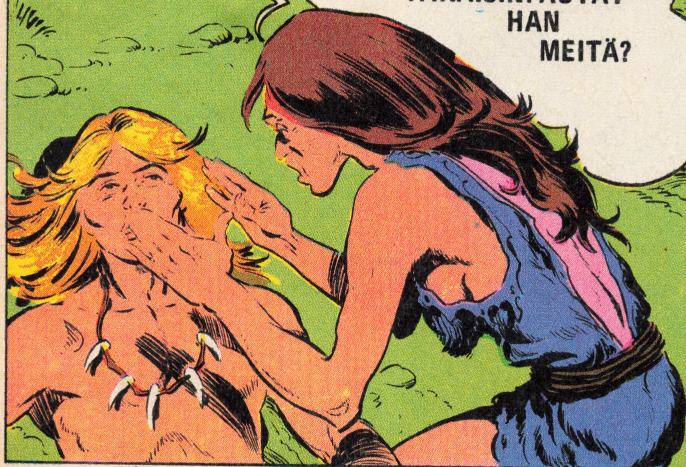

Neuvottomina pojat kertovat Ayalle veljistään, jotka ovat raivostuneen gorillan armoilla rotkon pohjalla. Urho kuulee heidän puheensa.

Ayan katseessa kuvastuu suuri hätä.
VAIN SINÄ PYSTYT PELASTAMAAN POIKANI. ANNAN SINULLE VOIMASI TAKAISIN: AUTATHAN MEITÄ?

Aya kaataa Urhon suuhun toista elvyttävää juomaa.
Tämä juoma antaa voimasi takaisin.

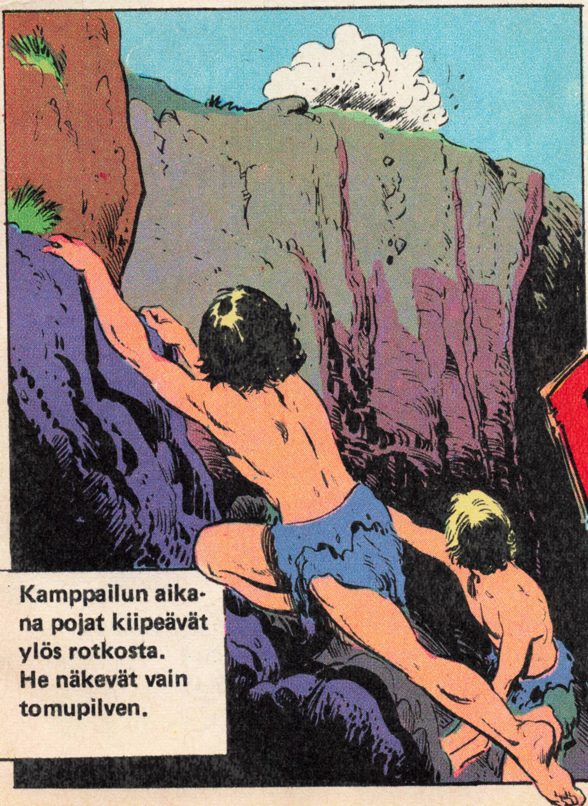

Hetkessä Urho hyppää pystyyn täysissä voimissaan.
NÄYTTÄKÄÄ MINULLE TIETÄ. NOPEASTI!

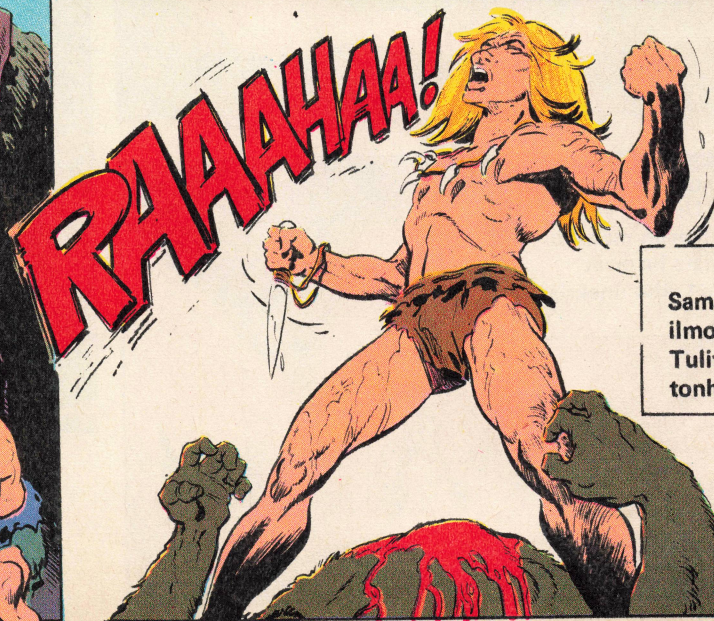

Aya jää liikutettuna odottamaan.
Hän ei ole kuten muut ihmiset. Vihasin häntä turhaan. Rakkaus poikiani kohtaan teki minut sokeaksi. Olin hyvin itsekäs.

Gorilla on juuri heittämäisillään suurta lohkaretta, kun Urho ehtii paikalle.
TAISTELE KANSSANI, GORILLA!

Urho väistää ketterästi lehtävän lohkareen. Pojat seuraavat sivusta jännittyneinä.

Huimaa rohkeutta osoittaen Urho käy gorillan kimppuun veitsi aseenaan.

Kamppailun aikana pojat kiipeävät ylös rotkosta. He näkevät vain tomupilven.

RAAAHAA!
Samassa kajahtaa ilmoille Urho Tulitukan voitonhuuto.

Auringon noustessa Urho lähtee johdattamaan Ayaa ja poikia seudulle, missä heimot elävät sulassa sovussa, IHMISTEN pariin.

★ askartelua
★ piloja ★ kompia
★ kuva-arvoituksia

Jippelit

★ leikkejä ★ taikatemppuja
★ välkkyjä ★ sokkeloita ★ pelejä
★ nikkarointiohjeita
★ dekkaritehtäviä

A

B

C

D

E

Rastiristeily

Aseta kuvat johdonmukaiseen järjestykseen, ei kuitenkaan aakkosjärjestykseen. Kussakin kuvassa on samanlainen yksityiskohta, joka liittää kuvan edelliseen ja seuraavaan kuvaan. Aloittaessasi A:sta huomaat, että mustepullo esiintyy myös kuvassa F. Katso seuraavaksi mikä kuvan F yksityiskohta näkyy jossakin muussa kuvassa. Ja näin jatkat loppuun saakka.

F

H

G

I

Ratkaisu sivulla 41

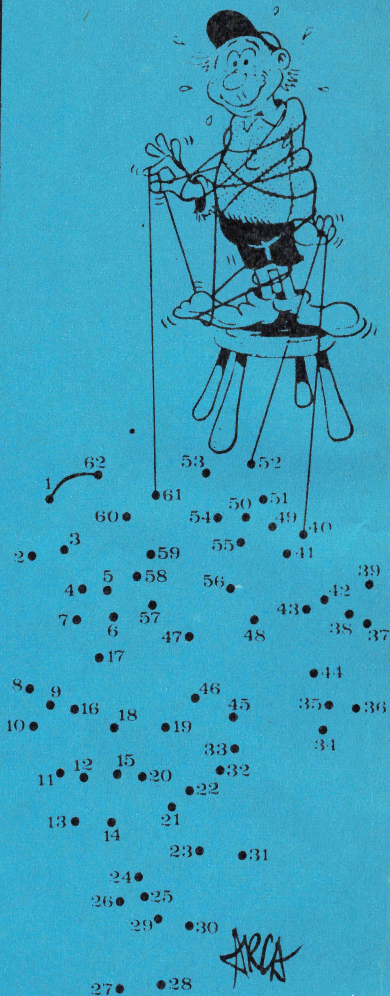
Mukiinmenemättömät

Jo on outo orkesteri! Löydätkö kuvasta kaksitoista kummallisuutta? Vai onko niitä enemmänkin?

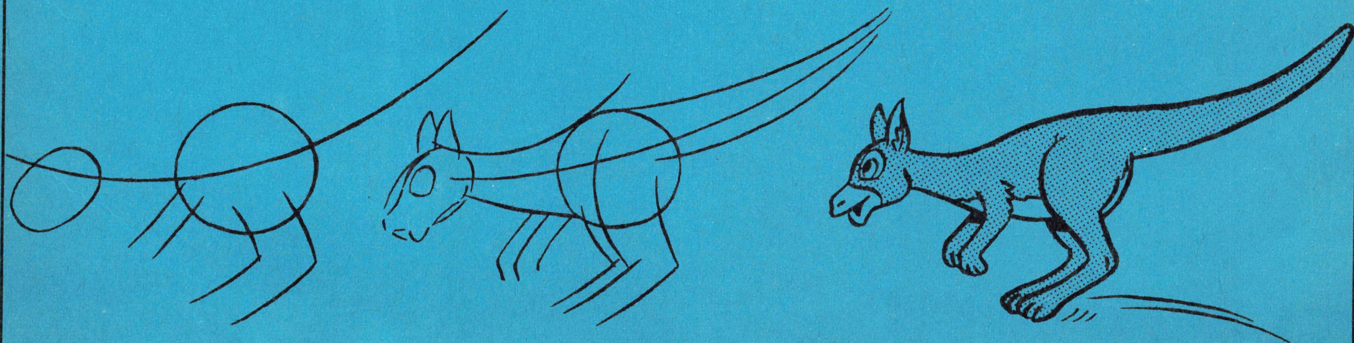
Viivailu

Yhdistä pisteet 1–62.

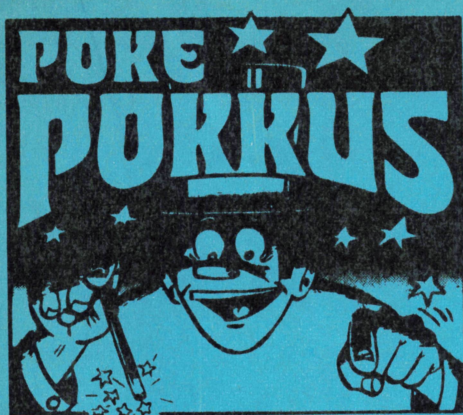

Venkurat

Piirrä loikkaava kenguru. Hahmottele ensin perusviivat. Lisää yksityiskohtia. Viimeistele ja väritä.

Ratkaisut sivulla 41

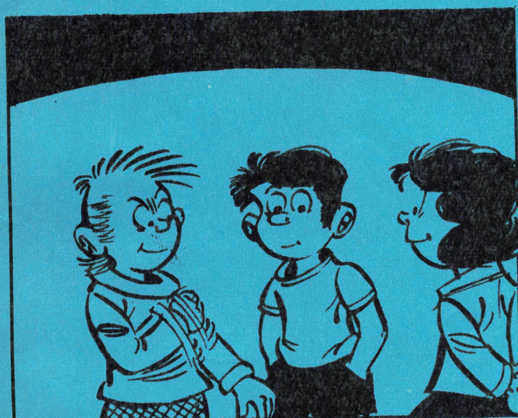

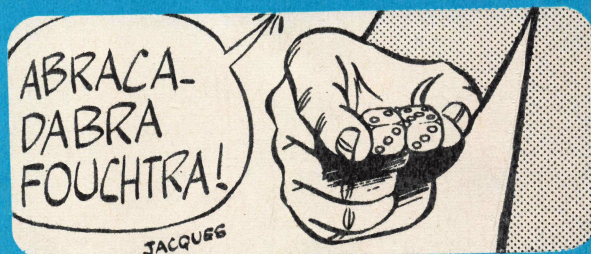

POKE POKKUS PALJASTAA TEMPUN SALAISUUDEN

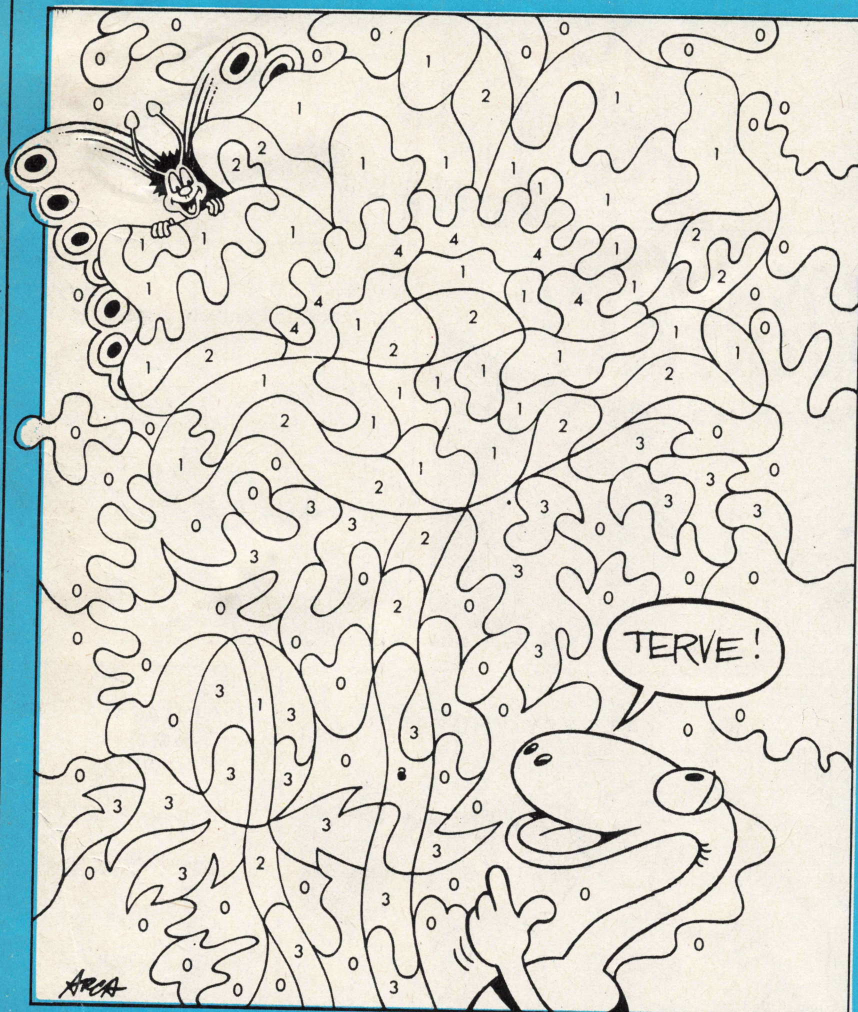
Hankaaminen ei vaikuta tempun onnistumiseen. Se on hämäysliike. Käännä arpakuutiot siten, että samat numerot ovat vierekkäin ja kostuta pinnat keskisormella ja nimettömällä.

Käännä kostuttamasi pinnat vastakkain hankaamisen jälkeen. Arpakuutiot pysyvät hetken kiinni toisissaan.

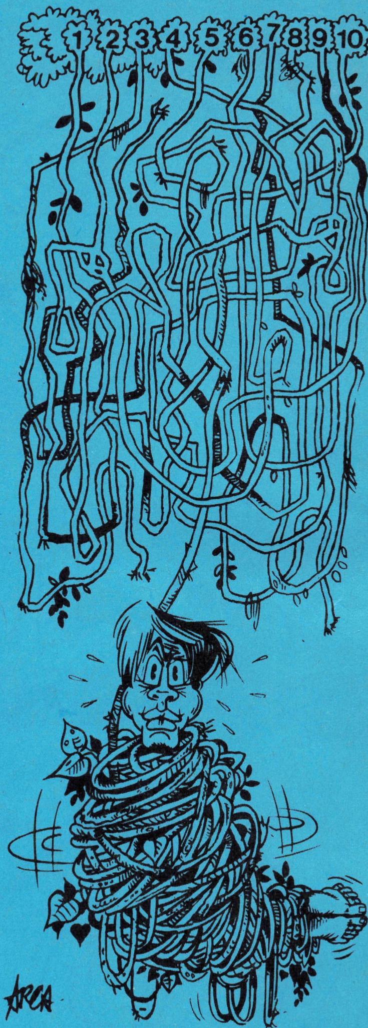
Värjärit

Väritä aukot numeroiden mukaan.
0 valkoinen
1 punainen
2 tummansininen
3 vihreä
4 keltainen

Sokkelo

Mikä kuvan liaaneista on kietoutunut miespoloisen ympärille?

Eroavaisuudet

Näiden kuvien erona on seitsemän yksityiskohtaa. Mitkä ne ovat?

Ratkaisut sivulla 41

VILLE VIKSU

Yksityisetsivä Ville Viksu saa syyllisen aina käpälälautaan. Tutki tarkkaan piirroksia ja yritä olla Villen veroinen. Ville on mielissään, jos saa sinusta hyvän apulaisen.

Lauantai-iltana erään kadulla kävelijän rahapussi vietiin. Silminnäkijän kertoman mukaan varas oli poliisin tuntema Riku Röyhkeä.

Seuraavana aamuna kello 8.00 Ville Viksu menee poliisitarkastajan kanssa Riku Röyhkeän asunnolle, mutta tämä ei ole kotona. Lukkoseppä päästää heidät pitämään kotitarkastusta.

Etsinnästä ei ole hyötyä. Naapureiltakaan ei voi kysyä mitään. Kaikki ovat kesälomalla.

Kahden tunnin etsintöjen jälkeen Ville päättää lähteä tapaamaan maalla asuvaa Rikun kaveria.

Villen saapuessa iltapäivällä kaverin asunnolle naapuri kertoo nähneensä kaverusten lähteneen ongelle.

Kaverukset istuvat onkimassa rannalla. Kaveri yrittää puolustaa Riku Röyhkeää mutta ei onnistu hämäämään Villeä.

MIKSI VILLE EI USKONUT RIKUN LÄHTENEEN TORSTAINA KAUPUNGISTA?

Ratkaisu sivulla 41.

Seurapeli

TURKISMETSÄSTÄJÄT

Leikkaa oheiset metsästäjien kuvat pelinappuloiksi. Tai jos haluat, käytä pelinappuloina esimerkiksi nappeja.

SÄÄNNÖT

Siirrot tapahtuvat arpakuutiota heittämällä. Kaikki metsästäjät lähtevät liikkeelle hirsimajasta. Tienhaaroissa, joissa nuolet osoittavat eri suuntiin, saat valita haluamasi reitin. Peruuttaminen on kielletty. Pelaajat kulkevat vain eteenpäin, päämääränään Dog City.

Numerot ruuduissa tarkoittavat taaloja, jotka metsästäjille maksetaan perillä kustakin saaliista. Pysähtyessäsi kyseisiin ruutuihin, merkitse summa paperille. Jos luvun edessä on miinusmerkki, menetät kyseisen summan. Saatat menettää taalojasi myös muissa yhteyksissä ja kokea muitakin haavereita. Menettele seuraavissa tapauksissa ohjeen mukaisesti:

- Roistoja esittävissä ruuduissa menetät kaikki siihen saakka merkitsemäsi taalat.
- Pääkalloja esittävissä ruuduissa joudut palaamaan alkuun.
- Risuilla peitetyissä salakuopissa hukkaat pudotessasi puolet siihen saakka merkitsemistäsi taaloista.
- Kalkkarokäärmettä esittävässä ruudussa joudut ostamaan lääkettä 100 taalan edestä. Siis menetät kyseisen summan.
- Rahasäkkiä esittävässä ruudussa olet löytänyt kätketyn aarteen. Merkitse itsellesi 10 000 taalaa.
- Ketunraudassa loukkaat jalkasi, etkä jaksa enää kantaa kaikkia saaliseläimiä perille. Menetät puolet siihen saakka merkitsemistäsi taaloista.

Ensimmäiseksi perille ehtinyt ei ole voittaja. Kun kaikki pelaajat ovat päässeet perille, lasketaan jokaisen taalat. Se, jolla on eniten rahaa, on voittaja.

PINGVIINI hassu lintu hännystakissa

Pingviinit näyttävät olevan arkenakin juhlatuulella. Ovathan ne vetäneet niskaansa mustankiiltävän hännystakin eli haarapyrstöisen frakin. Paidanrinnus paistaa niillä hohtavan valkoisena. Näyttävät olevan peräti hienoa väkeä, vai kuinka?

Mutta frakista ei ole apua pirteälle pingviinille, jos se haluaisi päästä jäätiköiltä ja kallionkielekkeiltä lentoon. Sen pienet evämäiset siiventypykät eivät kanna sitä ilmassa.

Mutta vesielämään mukautuneina pingviinit ovat mestareita sukeltamaan ja uimaan. Kalaruoka on niiden parhainta herkkua.

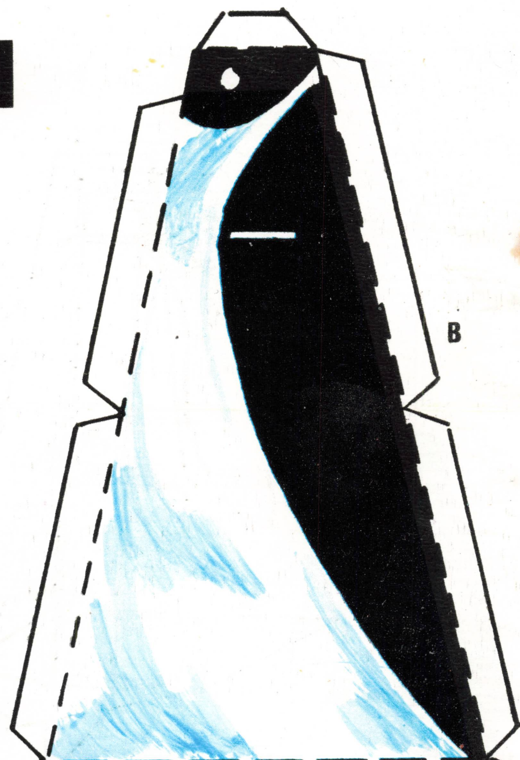
Maalla liikkuessaan ne taapertavat varsin hassunkurisesti keinahdellen pystyasennossa tai laahautuvat vatsallaan siipiään ja jalkojaan liikuttamatta.

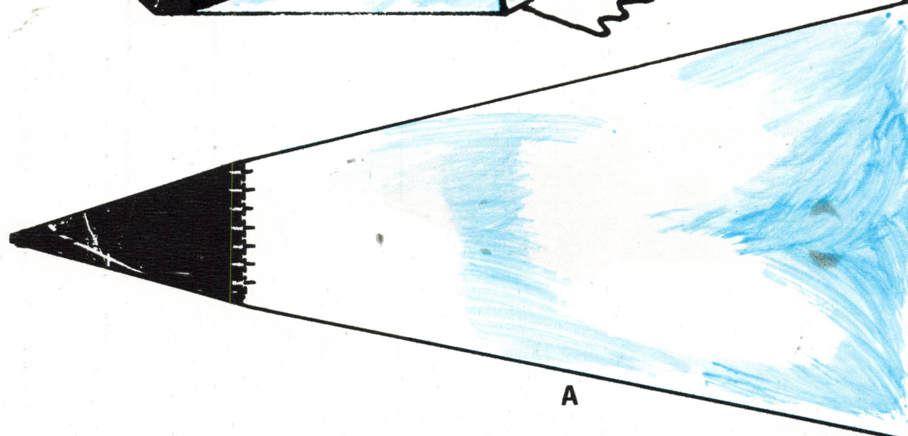
Pingviinejä tavataan Etelänapa-alueilla, Galapagossaarilla, Etelä-Afrikan lounaisrannikolla ja Australiassa. Kuningas- ja keisaripingviinit saattavat olla jopa metrin pituisia.

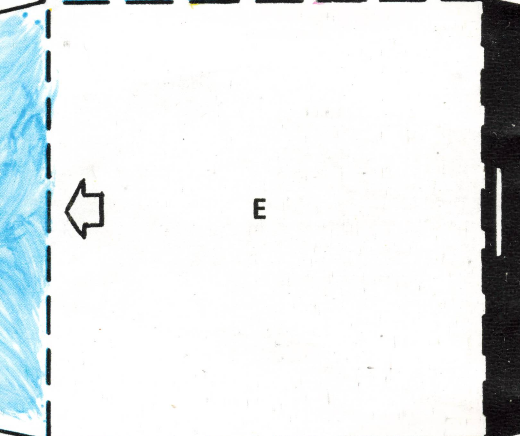
Oman jippopingviinisi tapaat, kun käännät lehteä keskiaukeamalle. Siellä on ohjeet, miten parhaiten leikkaat ja liimaat siipiään räpyttelevän, nokkaansa aukovan linnun, joka hassunkurisesti on milteipä juhlatuulella olevan ihmisen kaltainen.

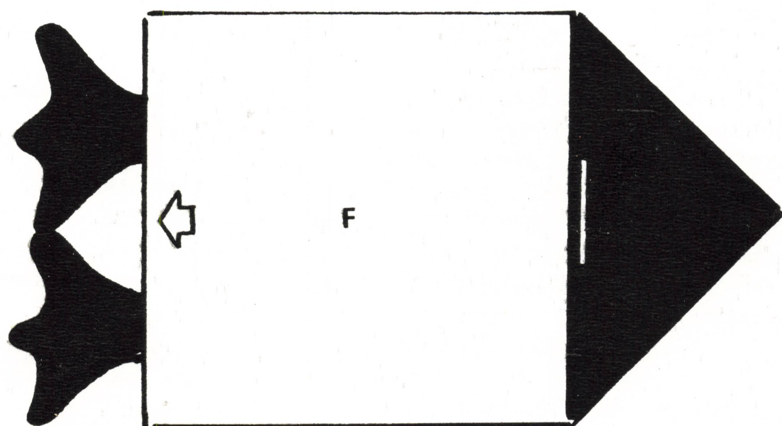
PIRTEÄ PINGVIINI

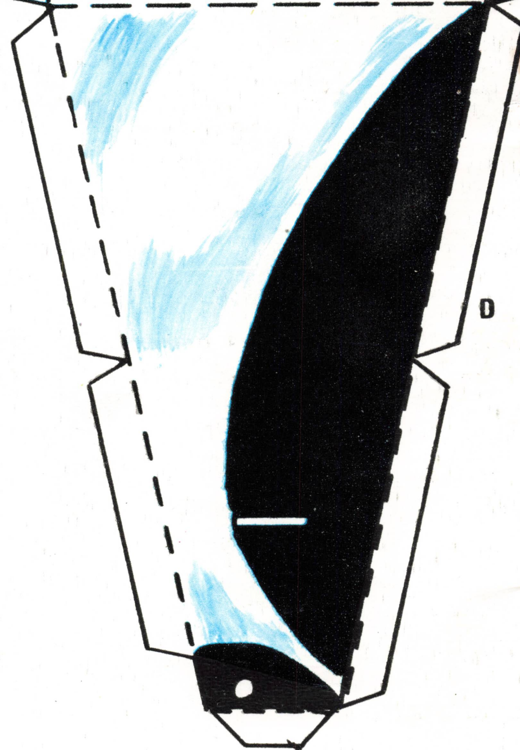

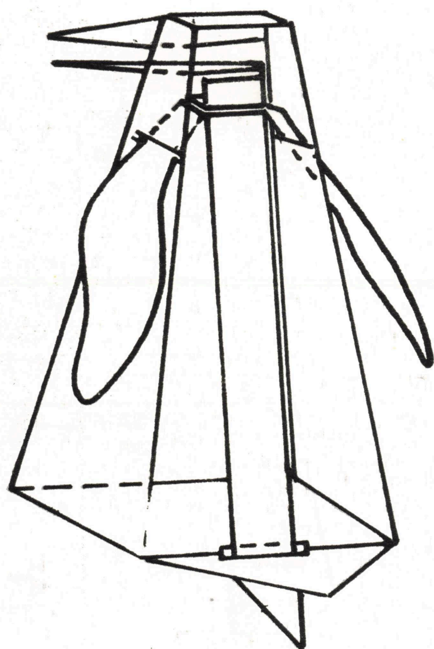

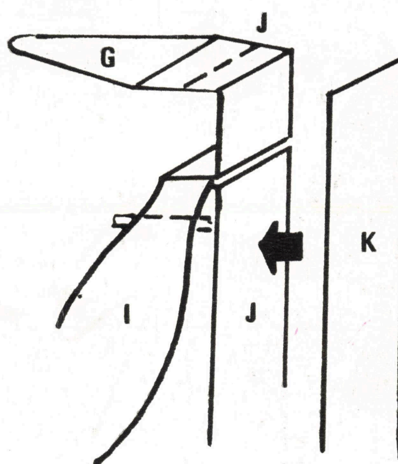

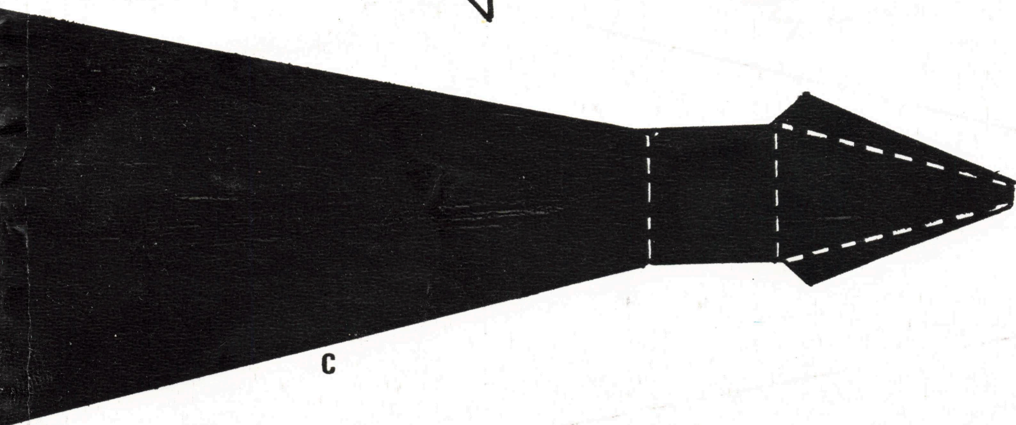

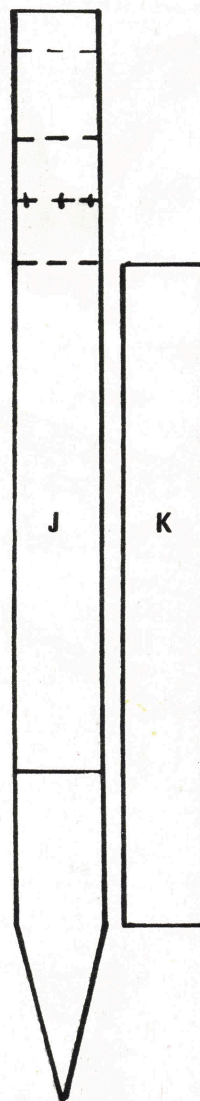

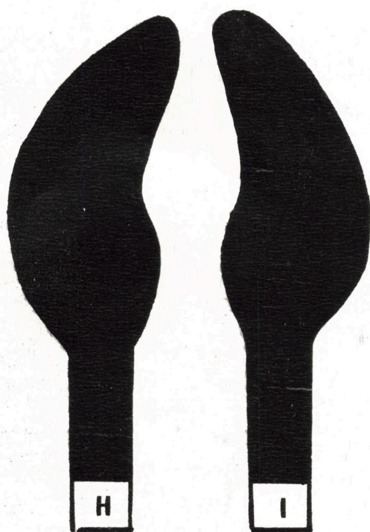

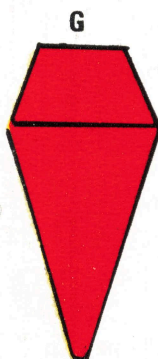

KOKOAMISOHJEET
SIVULLA 39

Testi

Kuinka istut?

Istumistavasta voi helposti päätellä joitakin ihmisen ominaisuuksia. Valitse kuvista se, joka lähinnä muistuttaa omaa tapaasi istua. Sivulta 41 voit todeta millainen olet.

1. Keikutko tuolillasi?

2. Nostatko jalat pöydälle?

3. Istutko aivan tuolin reunalla?

4. Istutko hajareisin, nojaten selkänojaan?

5. Ojennatko jalat käsinojan yli?

6. Istutko selkänojalla, jalat tuolilla?

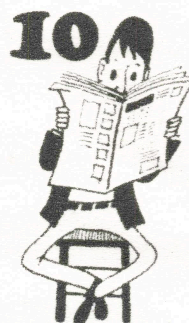
7. Pidätkö toista jalkaa taivutettuna allasi?

8. Istutko jalat koukussa istuimella?

9. Istutko mukavasti, selkä suorassa?

10. Istutko polvet harallaan?

11. Löhöätkö jalat suorina?

12. Nostatko istuessasi polven toisen päälle?

1 9 100 150

50 500 200 300

300 40 300

8 7 0

2 100 500 0 90

10000 $ 15 1000 –100 1

80 7 15 20

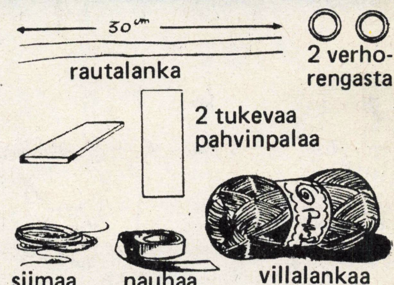
60 500 140

500 3 4 DOG CITY *

Valmista vapuksi hassu hattu ja lennokkaat letit

Tarvikkeet:

- vanha huopahattu, esimerkiksi isäsi kulunut lierikko,
- villalankakerä, mieluiten hiustesi värinen,
- kanttinauhaa,
- kaksi 30 sentin pituista rautalankaa,
- kaksi tukevaa pahvinpalaa,
- nylonsiimaa,
- kaksi verhorengasta,
- sakset, neula, liimaa

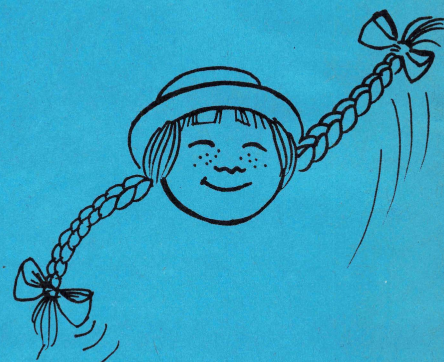
Teko-ohje:

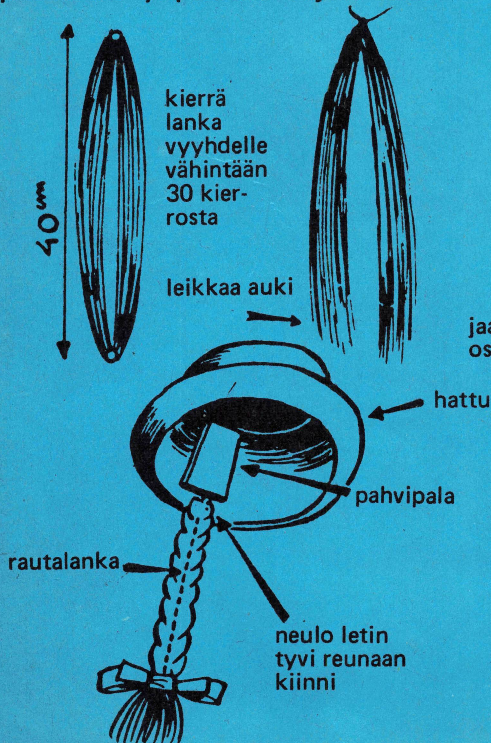
Leikkaa hatusta liiat lieret pois ja käännä hatun reunat ylöspäin.

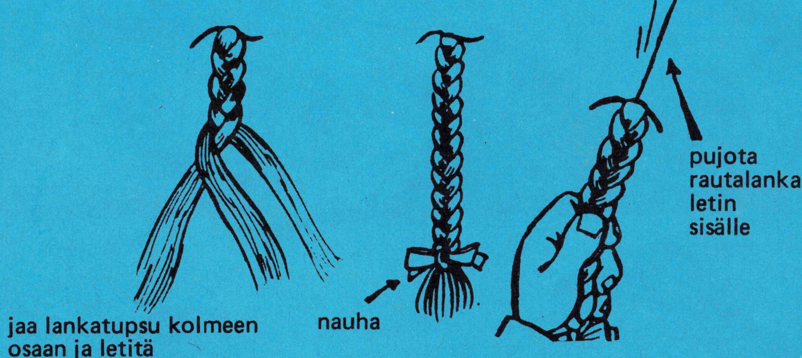
Tee villalangasta kaksi vyyhteä, joiden pituus on noin 40 senttiä. Leikkaa kummankin vyyhden toinen pää auki. Sido toinen pää langalla. Letitä molemmat vyyhdet tukeviksi palmikoiksi. Solmi kanttinauhasta rusetit palmikoiden päihin. Pujota rautalangat lettien sisälle. Tee hatun sivuille reunan alle pienet reiät ja kiinnitä niihin rautalankojen päät taivuttamalla. Neulo lettien tyvet parilla huomaamattomalla pistolla hatun reunaan. Liimaa kaksi tukevaa pahvinpalaa rautalankojen kiinnityskohdan ja hatun kuvun väliin sisäpuolelle. Näin hattu pysyy jäykkänä.

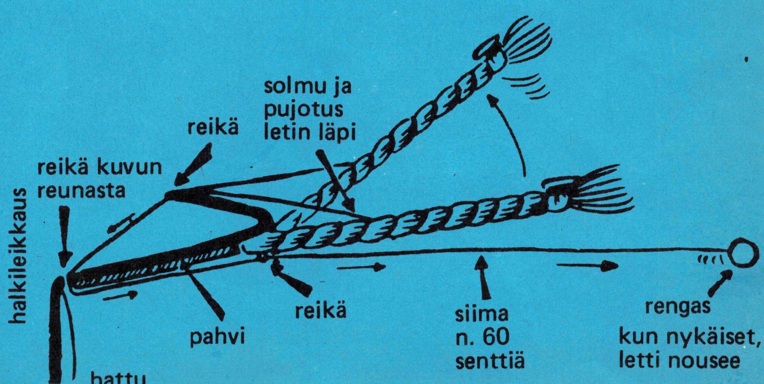
Tee tukeva solmu nylonsiiman päähän ja pujota siima letin läpi, hiukan puolenvälin yläpuolelta. Pujota siima edelleen neulan avulla lieren ulkoreunan läpi ja siitä edelleen kuvun reunan läpi hatun sisälle. Vedä siima pahvin sisäpuolta pitkin letin tyveen ja pujota se letin tyven läpi. Jätä siiman loppuosa roikkumaan reunan alta noin 60–70 sentin pituisena. Solmi siiman päähän vetorengas. Pujota siimat molempiin letteihin samalla tavalla.

Pistä hattu päähäsi siten, että letit riippuvat kummallakin sivulla. Pujota hatun reunan alta roikkuvat rengaspäiset siimat puserosi kaula-aukosta sisälle, kumpaankin hihaan. Pujota vetorenkaat peukaloihisi. Suorista kätesi. Hups! Letit ponnahtavat pystyyn. Koukista kätesi. Letit laskeutuvat. Heiluttele lettejä ylös alas mielesi mukaan, eri tahtiin tai yhtäaikaa.

Leikkaa ja liimaa lisäjippposi

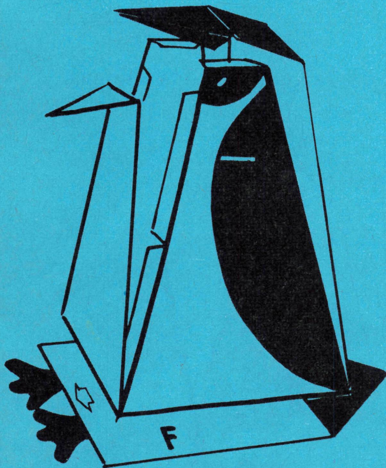

PIRTEÄ PINGVIINI

Aloita leikkaamalla pingviinin runko-osa huolellisesti irti arkista. Mutta ennen leikkaamista sinun on hyvä merkitä rungon sivujen vieressä olevat kirjaimet lyijykynällä vastaaville sivuille. Rungossa on siis neljä sivua A, B, C ja D sekä pohja E.

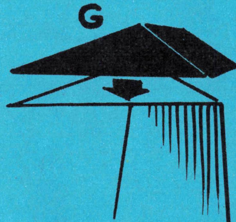
Viillä seuraavaksi pikkusaksilla aukot sivujen B, C ja D valkoisten janojen kohdalle (ei katkoviivoitusten kohdalle).

Taivuta rungon sivut ja läpät alaspäin katkoviivoitusten kohdalta. Taivuta ristityksen kohdalta leukakolmio ylöspäin.

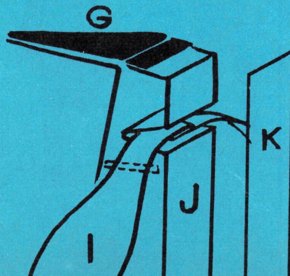
Leikkaa arkista osa F ja viillä pyrstökolmion valkoinen jana avoimeksi. Levitä liimaa osan F valkoiselle neliölle ja paina runko-osan E-neliö sen päälle siten, että nuolet osoittavat samaan suuntaan.

Leikkaa arkista alanokan päällispuoli G ja levitä liimaa sen kolmio-osan alapinnalle. Paina se kiinni A-sivun kärkikolmion sisäpintaan siten, että läppäosa jää pingviinin suun sisälle.

Leikkaa arkista siivet H ja I. Pujota siiven H varsi viiltämääsi D-sivun aukkoon. Pujota samoin siiven I varsi viiltämääsi B-sivun aukkoon. Liimaa siipien varsien vaaleat läpät päällekkäin yhteen pingviinin rungon sisälle.

Leikkaa arkista vetoliuska J. Taivuta läpät katkoviivoitusten kohdilta alaspäin ja ristityksen kohdalta ylöspäin. Pujota vetoliuskan kolmiokärki sivun C alareunassa olevan viilletyn aukon läpi ja edelleen alustalevyn F viilletyn aukon läpi. Vetoliuska jää pingviinin sisälle, vain kolmion kärki näkyy pingviinin pyrstön alta.

Liimaa vetoliuska J:n taitekohta, jossa on ristitys, siipien yhteenliimattujen kantojen ympärille. Katso apupiirrosta. Liimaa liuskan J uloin läppä alanokan G-läpän alapintaan.

Leikkaa arkista liuska K ja liimaa se liuskan J päälle tukilevyksi. Se estää siipien kohdalla olevaa taitetta aukeamasta.

Levitä viimein liimaa sivujen B ja D reunaläpille ja paina sivut kiinni viereisiin pingviinin rungon sivuihin. Levitä liimaa myös B- ja D-sivujen yläosan pikkuläpille. Paina neliömäinen päälaki niihin kiinni.

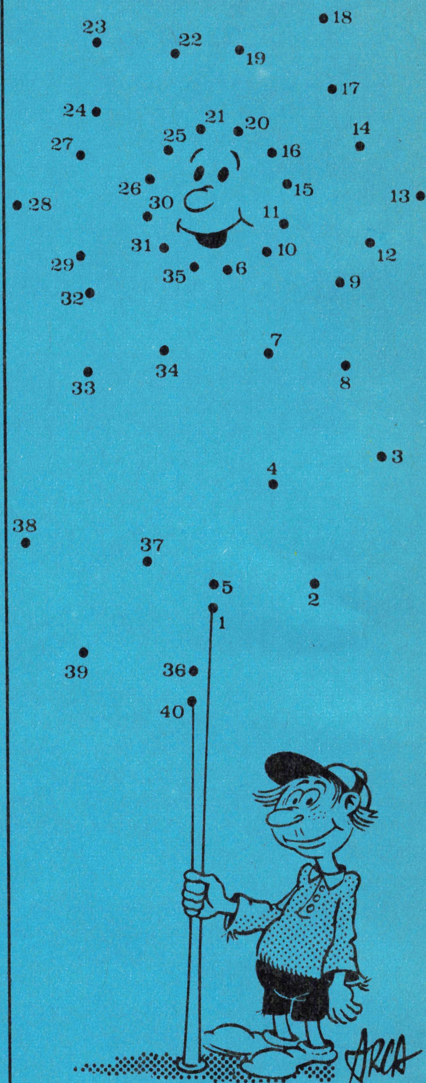
Kun liima on kuivunut, liikuttele pyrstön alta näkyvää vetokolmiota edestakaisin. Pirteä pingviini räpyttelee siipiään ja aukoo nokkaansa.

Kätköt

Kuinka monta piilossa olevaa hevosenkenkää löydät kuvasta?

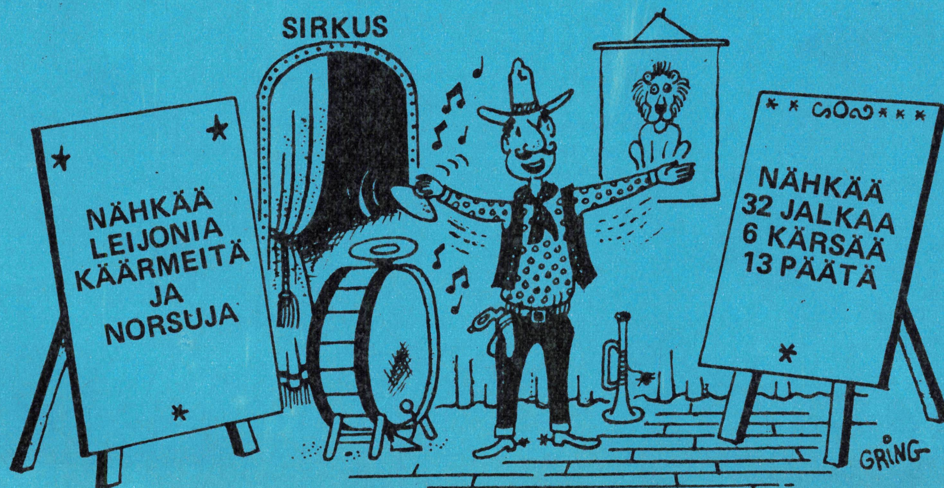

Viivailu

Hoksut

Osaatko päätellä kahden ilmoitustaulun perusteella kuinka monta leijonaa, käärmettä ja norsua sirkuksessa esiintyy?

Ratkaisut sivulla 41

Lyödään leikiksi

RENKAAN HEITTOA

Täytä pahvinen kenkälaatikko hiekalla. Aseta kansi takaisin paikalleen. Pistele kannen läpi laatikkoon pystyyn viisi pitkää naulaa tai kynää. Niiden tulee olla noin viiden sentin etäisyydellä toisistaan. Merkitse kunkin naulan kohdalle numero, joka ilmoittaa osuman arvon. Esimerkiksi kahteen lähinnä olevaan luvut 50 ja kolmeen takimmaiseen luvut 100. Vie laatikko noin kahden metrin etäisyydelle heittoviivasta. Leikin osanottajat yrittävät vuorotellen heittää viivan takaa kolme kumisilmukkaa laatikon nauloihin. Viiden heittokierroksen jälkeen kunkin tulokset lasketaan yhteen. Voittaja on se, jonka luku on suurin.

TÖLKKIVAHTI

Maahan piirretään ympyrä, jonka halkaisija on noin neljä metriä. Ympyrän keskelle asetetaan pystyyn tyhjä maitotölkki ja sitä vartioimaan yksi leikkijöistä. Muut leikkijät asettuvat ympyrän ulkopuolelle. Heidän tulee heittää tölkki nurin tennispallolla. Leikissä käytetään vain yhtä palloa. Kunkin heiton jälkeen ensin ehtinyt saa heittää jälleen. Palloa ei saa ottaa pois toisen kädestä. Vahdin tehtävänä on yrittää estää tölkkiä kaatumasta. Hän ei saa koskea tölkkiin, mutta hän saa suojata sitä millä muulla keinolla hyvänsä. Jos heittäjä vahingossa astuu ympyrän sisäpuolelle, heitto hylätään. Leikkijä, jonka heitosta tölkki kaatuu, pääsee tölkkivahdiksi.

Jippeleiden ratkaisut

27 RASTIRISTEILY

AF mustepullo, FD kukka, DC toinen kukka, CG omena, GH muistilehtiö, HB kissan kuva, BE sarvipulla, EI koira.

28 MUKIINMENEMÄTTÖMÄT

- Rumpalin selkä on kohti yleisöä.
- Rumpalin kädessä on haarukka.
- Savupiippu pistää esiin torven suusta.
- Harpun kielet ovat poikittaissuunnassa.
- Huilisti on suuren torven sisällä.
- Neljännellä rivillä alhaalta, toinen mies vasemmalta soittaa ilman suukappaletta.
- Viulistilla on harja jousen tilalla.
- Rillipäinen mies oikeassa reunassa takoo kattilaa.
- Kattilan alapuolella oleva mies puhaltaa vappupilliin.
- Eturivissä soittaja pitää viuluaan väärinpäin.
- Eturivissä myös toinen soittaja pitää trumpettia väärinpäin.
- Orkesterin johtaja huitoo piiskalla.
- Eturivissä oikealla olevasta nuottitelineestä puuttuu kaksi tukijalkaa.

30 EROAVAISUUDET

1. Palatsin pääsisäänkäynnin yläosan ikkuna.
2. Taustalla olevan minareetin kupoli.
3. Edessä olevan minareetin ikkuna.
4. Yksi turbaanin raidoista.
5. Hihan taiverypyt.
6. Maton kuvio.
7. Pieni pilvi.

30 SOKKELO

Liaani 5 on kietoutunut miehen ympärille.

31 VILLE VIKSU

Riku Röyhkeä ei ollut voinut lähteä asunnostaan torstaina, koska seinäkello kävi yhä sunnuntaiaamuna. Kahden tunnin etsintöjen aikana kellon punnus oli laskeutunut huomattavasti. Joten Rikun oli täytynyt olla asunnossaan ja vetää kello joko lauantai-iltana tai sunnuntaiaamuna.

36 TESTI

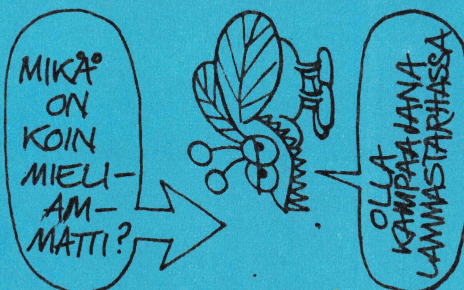
1. Levoton.
2. Huonotapainen.
3. Jännittäjä.
4. Epäsovinnainen.
5. Liioitellun rento.
6. Huonotapainen ja hermostunut.
7. Huonotapainen ja levoton.
8. Pingoittunut ja huonotapainen.
9. Hyväkäytöksinen ja rauhallinen.
10. Hajamielinen.
11. Rento haaveilija.
12. Ujo.

40 KÄTKÖT

1. Ikkuna-aukon kehys.
2. Lyyran alaosa.
3. Norsun satula.
4. Kellotaulun reunus.
5. Kissankorin reunus.
6. Miehen liivin kaula-aukko.
7. Haarniskan vatsan päällä.

40 HOKSUT

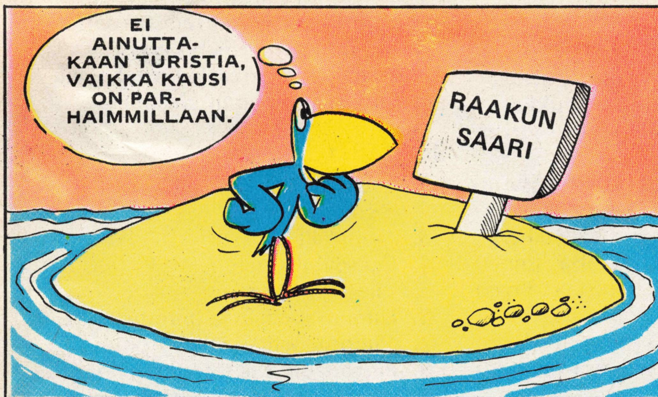
2 leijonaa, 5 käärmettä ja 6 norsua. Päitä on 13, siis 13 eläintä yhteensä. Kärsiä on 6, siis 6 norsua. Käärmeillä ei ole jalkoja, joten 32 jalkaa ovat norsujen ja leijonien. Kuudella norsulla on yhteensä 24 jalkaa. Jos 32:sta vähennetään 24, jää leijonille 8 jalkaa. Leijonia on silloin kaksi.

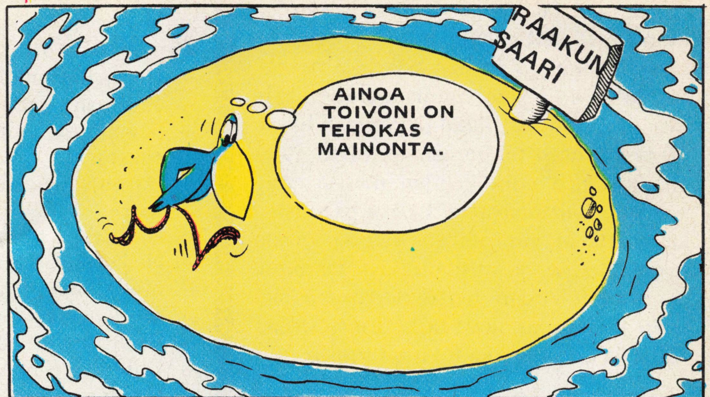

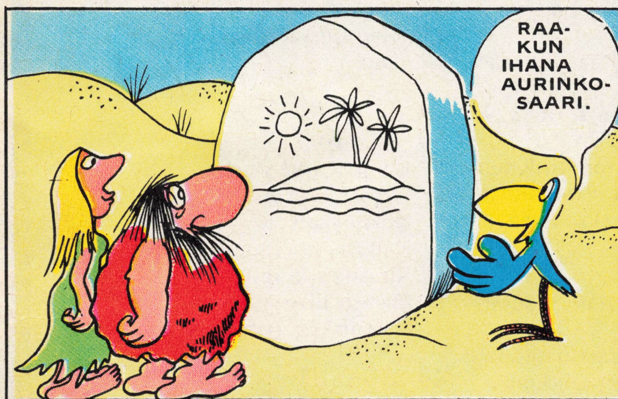
JIPPO Toinen vuosikerta. Toimituksen osoite Eerikink. 5, 00100 Helsinki 10. Postiosoite Lokero 116, 00101 Helsinki 10. Puhelinvaihde 90-611 044. Telex sf-122730 lehe. Tilauskonttori Puutarhakatu 16, 33210 Tampere 21. Puhelinvaihde 931-33 333. Päätoimittaja Olavi Järvi. Erikoistoimittaja Antti Mattila. Toimitussihteeri Synnöve Takala. Ulkoasu Jukka Nuutila. Toimittaja Helena Rantala. Toimituksen sihteerit Kristiina Buss, Merja Ryhänen. Kustantaja Lehtimiehet Oy, Kirjapaino Helprint Oy, Helsinki. Jippo-osien valmistaja Karhumuovi Oy, Pori. Jippo ilmestyy joka toinen torstai 24 kertaa vuodessa, juhannus- ja joulunumerot ovat kaksoisnumeroita. Jippo ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Jipossa julkaistujen kirjoitusten ja kuvien lainaaminen on kielletty.

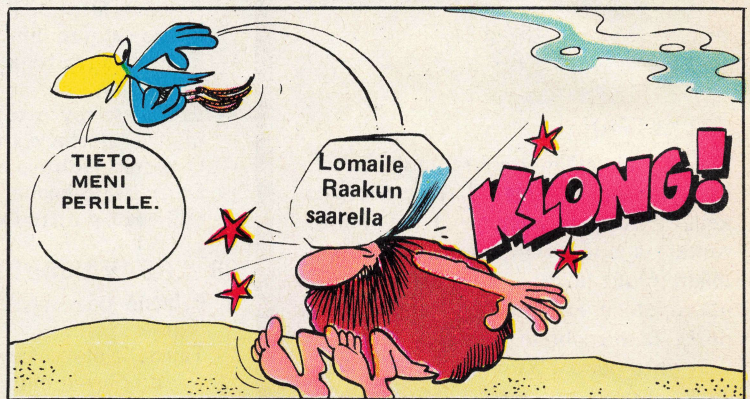
ISSN 0356-3375

vaakku ja raakku

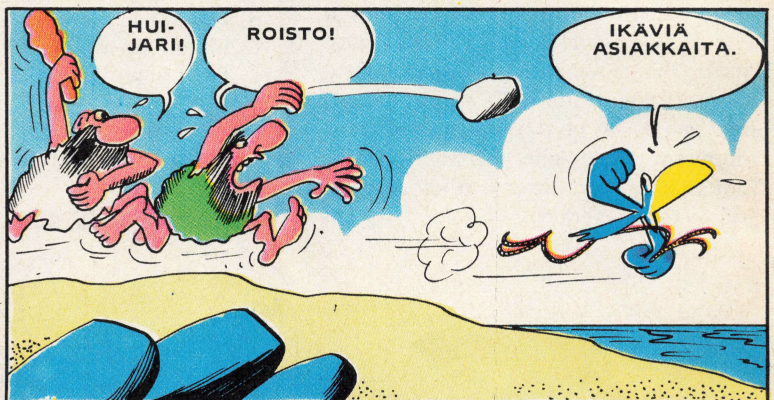

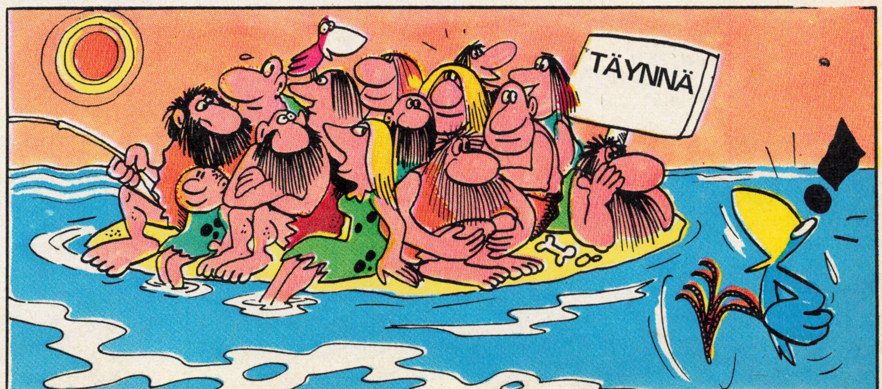

Kamb

tieto jippo

Pelastakaa meri

Ihminen on kävellyt kuun pinnalla, muttei koskaan syvän valtameren pohjassa. Meren salaisuudet kiehtovat meitä yhtä paljon kuin tuntematon avaruus. Meri on kuin kätketty aarre, johon ei olla vielä kokonaan päästy käsiksi. Meressä saattaa olla ihmiskunnan tulevaisuus, mikäli meren anteja osataan ammentaa järkyttämättä luonnon tasapainoa. Onnistummeko käyttämään meren suunnattomia ravintovaroja ja energiantuotantolähteitä hyödyksemme tuhoamatta meren elämää. Meren suojelijoiden uranuurtaja ranskalainen Alain Bombard ylitti Atlantin kokeilumielessä 1952, eläen meren armoilla ja meren antimista. Hänen kertomansa mukaan merivesi oli silloin puhdasta. Mutta kahdeksantoista vuotta myöhemmin Thor Heyerdahl näki öljymattoja matkatessaan merta RA-papyrusveneellään. Saaste leviää nopeasti. Tohtori Alain Bombard kehoittaa meitä suhtautumaan mereen vakavasti. Emme saa turmella kallisarvoista meren elämää. Ajattelematon ryöstötalous ja huolimattomuus merta hyödynnettäessä on yhtä tökeröä kuin tappaa kultamunia muniva kana.

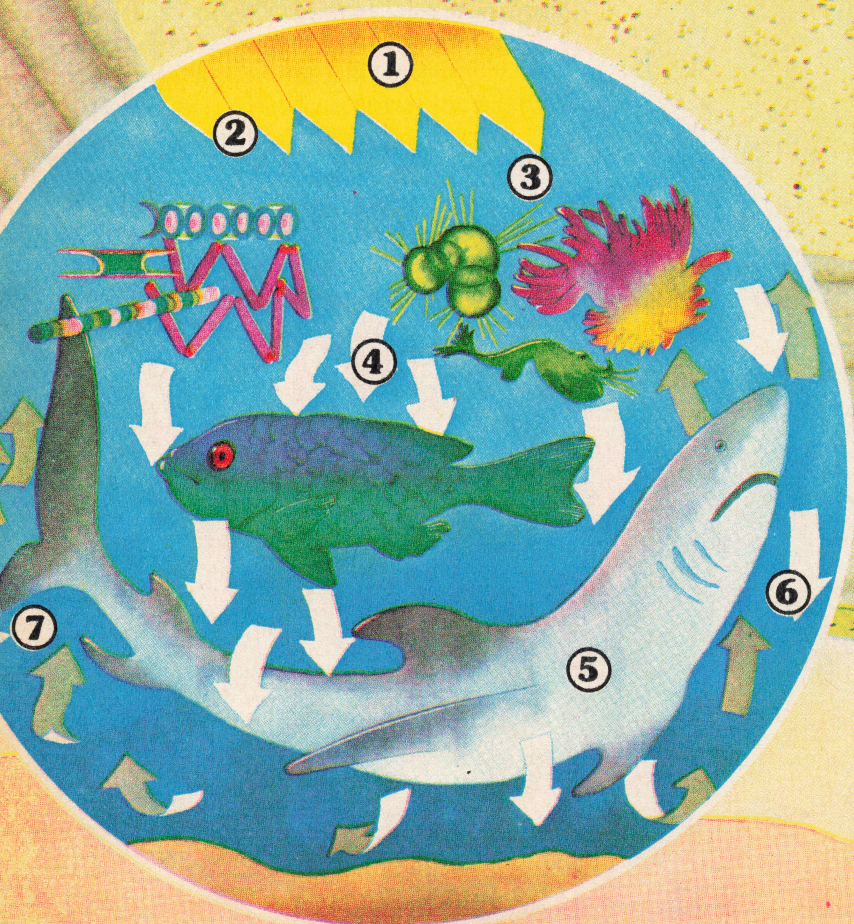
Alain Bombard toverinsa Jack Palmerin kanssa Hérétique veneellään Välimeren laineilla 25. toukokuuta 1952. Samana vuonna Alain Bombard kokeili tahallista haaksirikkoisen elämää Atlantilla.

tieto jippo

Kalastusalus ja laiva, jossa toimii kalatuotteiden jalostamo.

Mereen sysätyt jätteet (likaviemärit, teollisuusjätteet jne.) muuttavat rannikot likavesialtaiksi.

MANNERRINNE

Meri on suunnaton, täynnä elämää, täynnä lupauksia ihmiskunnan hyväksi. Mutta meri on vaarassa. Meri on pelastettava. Pelastakaamme meri!

Auringon valo (1) mahdollistaa kasviplanktonin (2) yhteyttämisen. Kasviplankton muodostaa happea ja elollisia aineita. Eliöplankton (3) käyttää ravinnokseen kasviplanktonia. Pienten kalojen (4) ravintona on eliöplankton. Suuret kalat (5) puolestaan syövät pikkukaloja tai eliöplanktonia. Kalojen jäänteet vajoavat pohjaan (6), missä ne hajoavat ja muuttuvat kivennäissuoloiksi (7), jotka nousevat kohti pintaa raviten kasviplanktonia.

SOS – pelastakaa meri

tieto jippo

Kuinka meri voidaan pelastaa?

Merten planeetta

Maa on aurinkokuntamme ainoa planeetta, jonka pintaa peittävät valtavat vesimassat. Noin 71 % maan pinnasta on valtamerten peitossa. Merien paino pitää yllä koko maapallon tasapainoa. Meret säätelevät maan ilmastoa. Ennen kaikkea meret ovat suuria happipankkeja. Noin 80 % maapallomme hapesta on merisyntyistä. Elämä maapallolla syntyi merestä, ja elämä on yhä meren arvokkain anti. Merivesi on ravintosuolaliuos, jossa on elämälle välttämättömiä alkuaineita.

Tulevaisuuden ravintolähde

Maapallon väkiluku kasvaa nopeasti ja ravinnon tarve sen myötä. Maan käytöllä ravinnon tuottamiseen on rajoituksensa. Ihmiskunnan ravinto-olosuhteet nyt ja tulevaisuudessa ovat riippuvaisia luonnon järkiperäisestä viljelystä. Ihmiskunta on historiansa aikana kokenut nälänhätää melkein kaikkialla, muttei koskaan meren äärellä. Kykenemme kuitenkin käyttämään hyväksemme vain vähäistä osaa meren tuotannosta, enimmäkseen kalaa, äyriäisiä ja nilviäisiä. Meidän päiviimme asti meren käyttö on ollut ryöstötaloutta. Siksi meidän on mitä suuremmalla syyllä perehdyttävä meren moninaisten antien jalostamiseen ihmisen ravinnoksi. Myös makean veden tarve maapallolla on niin suuri, että tulevaisuuden vesitalous perustuu monilla alueilla meriveden muuntamiseen makeaksi vedeksi.

Mineraaleja

Tehokkaan kaivostoiminnan seurauksena maan malmivarat ehtyvät vähitellen. Kuitenkin tiedetään merien pohjassa olevan suuria mineraaliesiintymiä. Tuhansien metrien syvyydessä meren pohjalla on sorakerrostumia, jotka sisältävät malmia. Sorajyväsissä on muun muassa rautaa, kobolttia, nikkeliä ja kuparia. Järkevästi toteutettuna tulevaisuuden vedenalainen malminkeruu ei tule aiheuttamaan huomattavan suurta vaaraa meren elämälle, sillä pohjaa ei tarvitse rikkoa räjäyttämällä. Malminkeruu tapahtuu todennäköisesti vedenalaisten kauhakuormaajien avulla. Metallien kuljetus ja jalostus tapahtuu pinnalla.

Öljyä

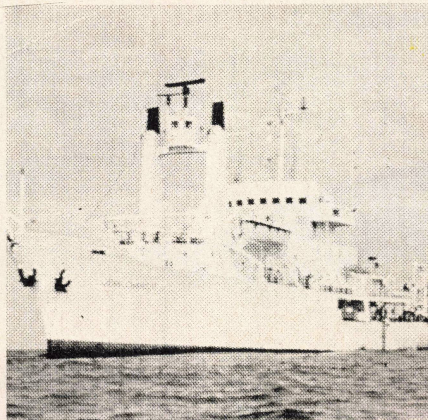
Samoin kuin ravinnon tarve väkiluvun kasvaessa lisääntyy myös muu energian tarve. Maan öljyesiintymät ovat ehtyviä. Tiedemiehet työskentelevät kuumeisesti kehittääkseen ihmiskunnalle vaarattomia, uusia energiantuotantomenetelmiä. Esimerkiksi tuulta, vuorovesivirtausta, aallonmuodostusta ja auringon lämpöä pidetään vakavasti otettavina tulevaisuuden voimatalouden energialähteinä.

Kuitenkin maapallolla on yhä piilossa suunnattomia öljyesiintymiä merien pohjakerrostumissa. Öljy ei ole meren anti, vaan sitä on porattava maasta eli meren pohjasta.

Meren pohjan rikkominen ja räjäyttäminen ei ole meren elämän kannalta yhtä vaaratonta kuin esimerkiksi malmisoran kerääminen. Vedenalaiset öljyporaukset voivat aiheuttaa merialueille korvaamattomia vahinkoja.

Vaara

Valtameressä on kaksi ratkaisevan tärkeää kohtaa: pohja ja pinta. Pohja on kemiallinen laboratorio, jossa elimelliset aineet hajoavat epäorgaanisiksi kivennäissuoloiksi. Pinnalla on auringon valoa. Kivennäissuolat ja auringon valo ovat kaksi välttämätöntä tekijää kasviplanktonin elämälle. Jos pohja turmellaan pahoin ruoppaamalla ja räjäyttämällä, kivennäissuolojen muodostuminen tyrehtyy. Jos meren pinta peittyy öljyllä, vaikka vain ohuesti, valo ei pääse tunkeutumaan kuin 20 metrin syvyyteen. Normaalisti se tunkeutuu noin 200 metrin syvyyteen. Pohjan ja pinnan turmeleminen estää fotosynteesin. Meren elämä tuhoutuu, hapen saanti tyrehtyy. Jos elämä kuolee merestä, emme pysty virvoittamaan sitä uudelleen henkiin.

Merentutkimusalus "Jean Charot", jonka uppouma on 2200 tonnia, pituus 75 metriä.

Vahinkoja

Ekofisk tunnettiin aikaisemmin Pohjanmeren kalaisimpana alueena. Kuitenkin alueella ryhdyttiin öljyporauksiin, joita varten tarvittiin 700 pohjaan kohdistuvaa räjäytystä. Norjalaiset kalastajat kertoivat menettäneensä alueen saaliistaan 80–85 % ja koko Pohjanmeren saaliista 12–15 %. Lisäksi tapahtui onnettomuus. Öljyä pääsi valumaan mereen. Tehdyistä virheistä voidaan oppia ja korjata ne. Ekofisk luovuttaa öljyä ehkä 40 vuoden ajan, mutta kalojen on elettävä meressä iät ja ajat. Pohjanmerelle on nyt rakennettu uusia betonirakenteisia porauslaitteita, jotka ovat entisiä rakennelmia turvallisempia.

Saaste

Merissä on aina esiintynyt saastetta, sillä kaikki päätyy lopulta mereen. Tietynlainen saaste merissä on luonnollista. Mutta 1700-luvulta lähtien ihminen on alkanut valmistaa tuotteita, jotka eivät hajoa eivätkä tuhoudu. Aineiden ei välttämättä tarvitse olla myrkyllisiä, mutta ne vievät tilaa elämältä. Tämä onkin suurin saasteen aiheuttama vaara. Yhä vieläkin saatetaan ajatella, että meret ovat niin valtavia, että mitä tahansa sinne heitämme tuhoutuu ja häviää. Näin ei kuitenkaan käy vaan jätteiden määrä kasvaa kasvamistaan.

Kuinka meri voidaan pelastaa?

Meren pelastaminen on aloitettava ilmaa ja maaperää suojellen. Sillä kaikki kuitenkin päätyy mereen. Ilmaan ja maalle levitetyt myrkyt ajautuvat lopulta mereen, esimerkiksi tuulen ja vesistöjen välityksellä. Vahingolliset aineet koituvat lopulta omaksi tuhoksemme.

Teollista kehitystä ei pidä keskeyttää, mutta tärkeätä olisi siirtyä valmistamaan tuotteita, jotka eivät vahingoita luonnon biologista kiertokulkua.

Emme saa turmella meren pohjaa, emme saa peittää pintaa saastekerrostumilla. Emme saa enää harjoittaa ryöstötaloutta, vaan meidän tulee harjoittaa järkiperäistä veden viljelyä, suojella meren eläimistöä ja turvata elämälle välttämättömien olosuhteiden säilyminen.

Meri ja sen elämä on maapallomme suurin rikkaus.

TRI VASTAISKU

OLEN TRI VOITTO VASTAISKU. MINUA SANOTAAN OIKEUDEN MIEHEKSI. OLEN KANSAINVÄLISEN TERVEYSJÄRJESTÖN PALVELUKSESSA. ERÄÄNLAINEN LENTÄVÄ LÄÄKÄRI.

Olivier/Marcello

Tunnen olevani loistokunnossa ja mitä parhaimmalla tuulella. Uskon selviytyväni keskisarjan mestariksi, jos yritän parhaani.

Wienissä nappasin judon mestaruuden Ranskalle. Silloin oli täpärät paikat.
Olin katsomassa kilpailuja, Jean-Luc. Sasae Tsuri Komin jälkeen tiesin että sinä pärjäät. Teit hyvää työtä alusta loppuun.

Se oli niille japseille oikein. Nipponin pojat selviytyvät melkein aina voittajiksi.

Ota rauhallisesti, Reportteri-Jim. Judon olemukseen kuuluu vaatimattomuus. Pian saatte nähdä, kuka voittaa Kievissä.
Voiton malja!

Toukokuun 3. päivänä 1976 pidettiin Kievissä Euroopan judomestaruuskilpailut. Tri Vastaisku ja Reportteri-Jim matkustivat kilpailuihin ystävänsä taustatueksi.
Hyvät matkustajat, pyydämme teitä kiinnittämään turvavyönne. Laskeudumme Wienin lentokentälle viidentoista minuutin kuluttua.
AIR FRANCE
Wien on kaupunki, josta Jean-Luc Rouge pitää erikoisen paljon.
2

Kolmikon tarkoitus on viipyä Wienissä vain seuraavaan päivään ja jatkaa sieltä Aeroflotin aamuvuorolla Kieviin.

Saat nähdä, että Saksan ja Neuvostoliiton pojissa sinulla on huomenna tekemistä.

AIR FRANCE

Samaan aikaan lentokentän kuistilla.

Sieltä hän tulee viiksineen ja rilleineen.

Olen tarkistanut hänen asuvan Astoria-hotellissa.

Iltapäivällä ...

Puolen tunnin lepo huoneessa, lääkärin määräyksestä.

Selvä on, mustavyö!

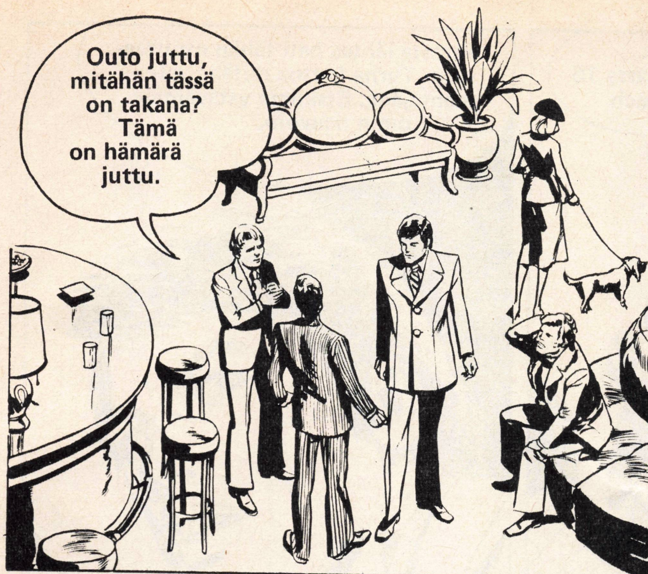
DRI-INGG

Terve Starbrook, mitä kuuluu? Oletko Wienissä, matkalla Kieviin?

Tottakai tulen tapaamaan sinua. Kirjoitan osoitteesi muistiin. Marienstrasse 15, Dornbachin kaupunginosa. Tulen taksilla.
Starbrook on Jean-Lucin hyvä kaveri, brittiläinen judomestari.
Minulla on tapaaminen Starbrookin kanssa. Kaveri, jonka luona kerran illastimme.
Muistan hyvin, läskillä ja makkaroilla höystettyä hapankaalia.

Tri Vastaisku ja Reportteri Jim kävelevät rantakadulla.
Tonava kaunoinen vaikuttaa melkoisen saastuneelta.

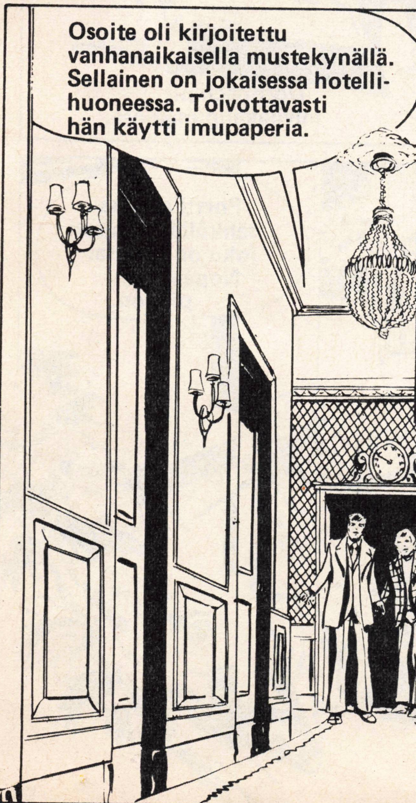

Tohtori Vastaisku, muistatko minut?
Starbrook! Mutta...
Rouge lähti tapaamaan sinua kello kolmelta iltapäivällä. Hän kertoi sinun soittaneen.
En ole soittanut hänelle. Tulin juuri Lontoosta. Sain kuulla, että asutte Astoria-hotellissa.

Outo juttu, mitähän tässä on takana? Tämä on hämärä juttu.

Tulkaa mukaani, Starbrook, kysellään joukkueen muilta jäseniltä. Ehkä he tietävät minne Rouge on mennyt.

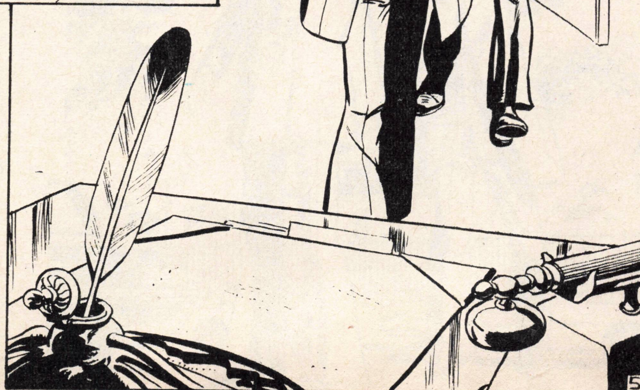

Tiedän, että Jean-Lucilla on paljon ystäviä Wienissä. Hän oli kirjoittanut jonkun osoitteen paperilapulle. Käydään vilkaisemassa hänen huoneessaan.

Ehkä hän syö parhaillaan wieninleikettä kauniin pikku ystävättären seurassa jossakin tunnelmallisessa ravintolassa.

Osoite oli kirjoitettu vanhanaikaisella mustekynällä. Sellainen on jokaisessa hotellihuoneessa. Toivottavasti hän käytti imupaperia.

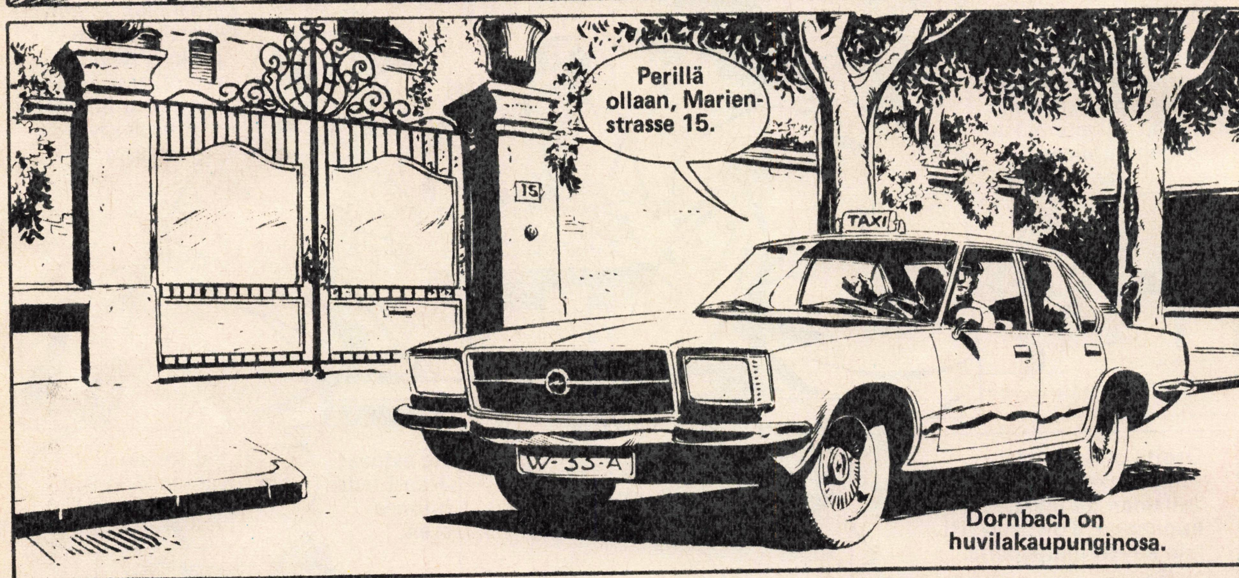

Mestari Hiamuri opetti kerran...
Yritä tarkastella kaikkea näkemääsi myös nurinpäin.

He astuvat Jean-Lucin huoneeseen.
Et kai tosissasi aio ruveta leikkimään Sherlock Holmesia?

5

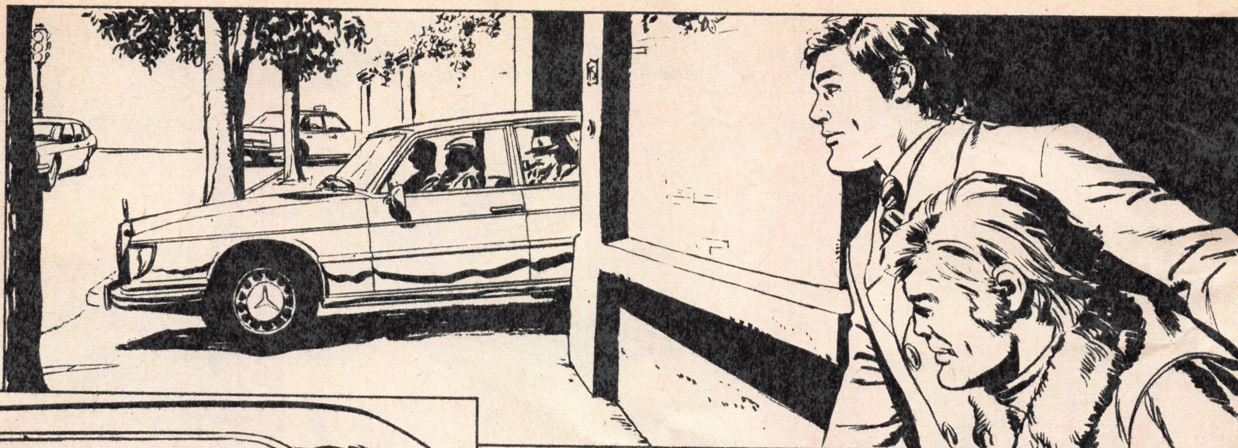

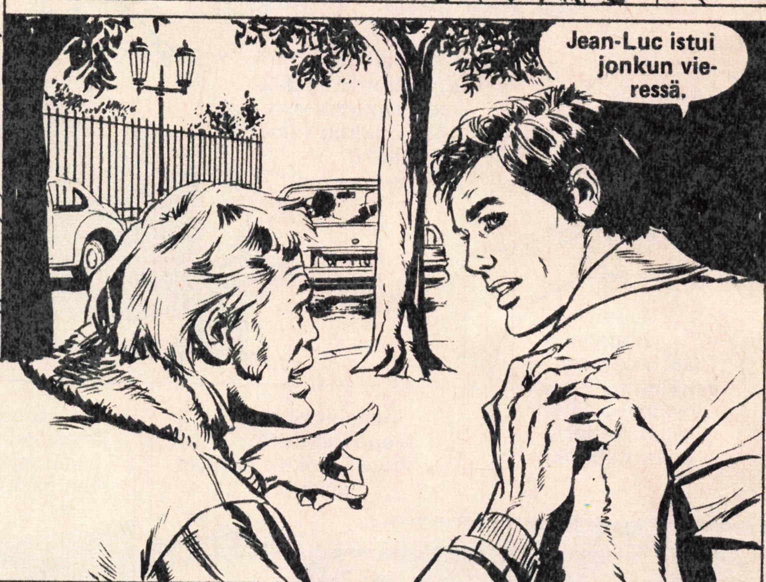
Dornbach on huvilakaupunginosa.

Jean-Luc istui jonkun vieressä.
Voi veljet! Näitkö auton takaistuimelle?

Tämä alkaa vaikuttaa monimutkaiselta.
Meidän on päästävä tuon Mersun perään.

Taksia ei näy mailla halmeilla.
Tämä auto ei ole lukossa, lainataan sitä.

Muistuu mieleen ajat, jolloin tuli lainattua isoveljen kärryä. Hyppää kyytiin!
Omistaja ei varmaan tästä ilahdu. Mutta selvitämme asian myöhemmin viranomaisille.

Aja varovasti, hurjastelija! Emme saa päästää heitä näkyvistä.
HISSHH

Edmund, kuinka mestarilla hurisee?
Rauhallinen kuin viilipytty. Lääkkeen vaikutuksesta hän nukkuu silmät auki.

Judon maailmanmestari on panttivankimme. Paras kaappaus, mitä olemme tehneet aikoihin.
Puhelinsoitto oli hieno keksintö. Kaveri lankesi suoraan ansaan.

Mestaruuskilpailujen järjestäjät saavat pulittaa meille miljoonan saadakseen hänet vapaaksi.

Ne maksavat kyllä kiltisti, sillä hänen poisjäämisensä veisi hohdon koko kilpailuista.
Totta! Heti kun päästään vanhalle myllylle, laaditaan herroille viesti ehdoistamme.

He ajavat kaupungin ulkopuolelle. Sammuta ajovalot. He eivät saa nähdä meitä.
Olet oikeassa, seuraamme heidän perävalojaan.
WIEN
3 Km

Mitä nyt, Edmund?
Ei mitään. Takanamme ajanut auto on kääntynyt pois.

Tule auttamaan Max! Kaveri ei pysy tolpillaan ja painaa vietävästi.
He he! Ei luulisi judomestariksi.

He pysäköivät Mersun myllyn eteen.
Merkillinen aika vuorokaudesta käydä jauhokauppaa. Katsotaan lähempää.
9

Mitä tehdään? Syöksytäänkö sisälle?
Älä hätäile. Käydään ensin kuuntelemassa, mitä siellä suunnitellaan.
30s

Hiivin ikkunan taa. Tule perässä kun annan merkin.

Vaisto pelasti tri Vasta-iskun.

10

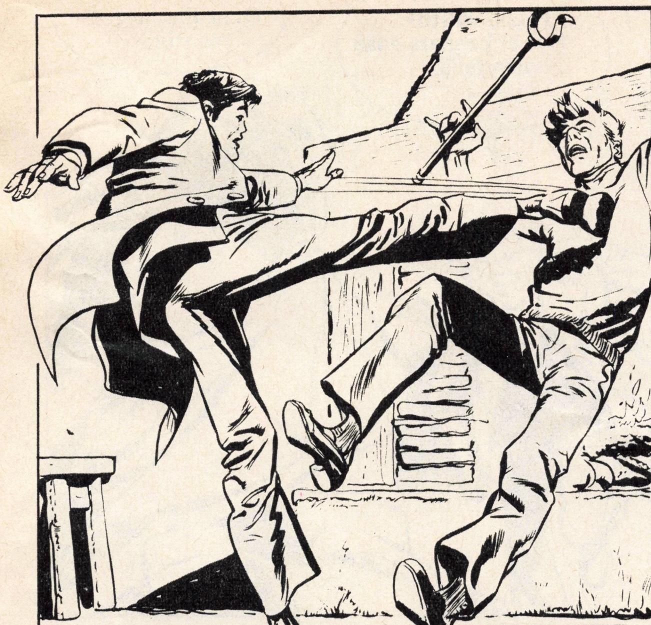

Hieno väistö! Nyt ei kannata enää viivytellä.
Okei Jim, nyt mentiin!

?!
Häirit-semmekö?
BRANG

1612

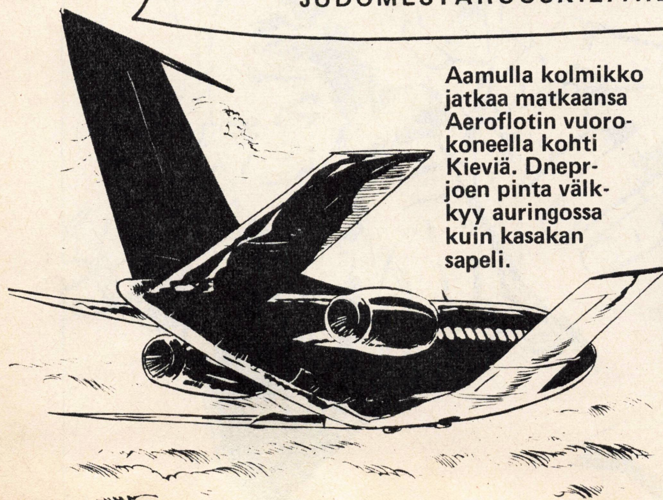

Mikään ei tee niin hyvää kuin vatsahieronta.
11

Kelpo samurai! Kaapparit saavat odotella viranomaisia kellarissa.
Jean-Luc on huumattu, mutta toipuu kyllä pian.

TERVETULOA EUROOPAN JUDOMESTARUUSKILPAILUIHIN!
Aamulla kolmikko jatkaa matkaansa Aeroflotin vuorokoneella kohti Kieviä. Dneprjoen pinta välkkyy auringossa kuin kasakan sapeli.

Jean-Luc Rouge on loistokunnossa.
Kiev odottaa sinua, mestari. Nyt on sinun vuorosi toimia.

AaveArtturi

ZIP

Ennenvanhaan laivat lastattiin lihasvoimalla. Tavaroiden käsittelyssä oli silloinkin paljon toivomisen varaa.

HEI SIELLÄ ALHAALLA! Täältä tulee puulaatikko kuin tyhjää vaan!

Laatikon varomaton käsittely aiheuttaa sen, että kansi irtoaa lastiruuman pohjalla.

SPONG

AUH!

MIKÄ MIELONEN?

!

Näin siinä käy kun yrittää matkustaa jäniksenä halvimmassa luokassa. Tönitään, tuupitaan, potkitaan ja heitellään kuin vanhaa saapasta.

AAVE!

AAVEITA!

Nähdessään AaveArtturin kömpivän ulos kätköstään laivapoika ei tahdo pysyä housuissaan ja säikyttää karjunnallaan kannella uurastavat merikarhut.

ÄÄK!

Se höpisi jotakin HAAVEISTA.

Mitä lie haaveillut lastiruumassa.

Cezard

Laivan miehistö ei osaa aavistaa, että lastiruumassa vipeltää kiukustunut pikku aave.

MÄMMI-KOURAT!

Taidankin pistää tästä pitkäkseni. Matkasta tulee epäilemättä vaivalloinen.

HIIOP!

Kannella aletaan valmistautua lähtöön.

Vie se sapuska pois ja tule auttamaan.

Haaveilija senkun vetää sikeitä.

ANKKURIT POHJAAN! PURJEET ALAS!
KÖYDET RANNALLE!
TÄYSI PAKKI PÄÄLLE!

Risupartainen ukko jakaa miehille määräyksiä kuin kapteeni konsanaan, vaikkei tunne edes veneilyn alkeita.

Ei saa heiluttaa!

Onko tappi kiinni?

Vihdoinkin alus saa tuulta purjeisiinsa. Tuuli yltyy ja laiva keinuu.

HIIOP!
Sinäkö äsken huusit hiiop? Olet aivan kapteenin näköinen, mutta taidatkin olla salamatkustaja.

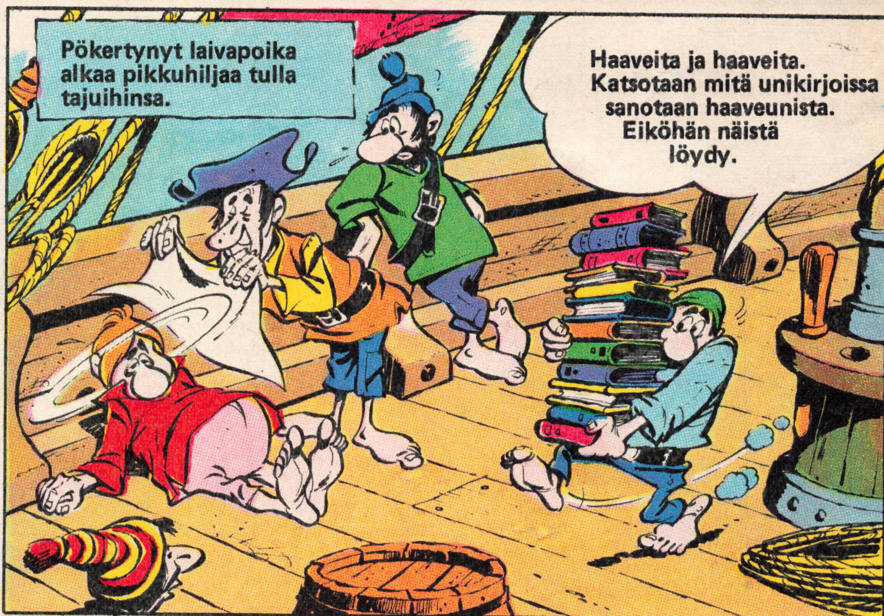
Olin tämän laivan kapteeni, mutta minut pantiin viralta. Minua säilytetään täällä pahan päivän varalta.

Jännää, kerro lisää.
He säästivät henkiriepuni, koska olen ainoa mies laivassa joka tietää jotakin merenkulusta. Nuo tuolla ylhäällä ovat kurjia maakrapuja.

Pelkään pahoin, että he aikovat käyttää laivaani merirosvoukseen.

Vai sillä lailla? Kyllä minä niille kaappareille näytän. Tarkoitukseni oli matkustaa laivalla Skotlantiin. - Tämä vielä puuttui!

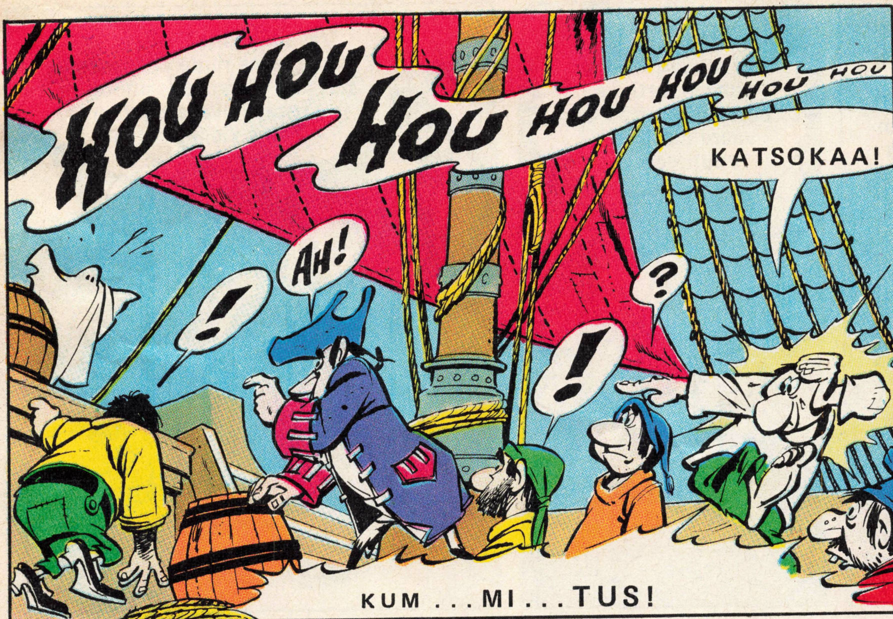

Kuule, jos autat minut tästä loukosta, lupaan viedä sinut Skotlantiin.
Olkoon menneeksi, kapteeni.

Pökertynyt laivapoika alkaa pikkuhiljaa tulla tajuihinsa.
Haaveita ja haaveita. Katsotaan mitä unikirjoissa sanotaan haaveunista. Eiköhän näistä löydy.

Lakkaa höpisemästä haaveista! Minähän sanoin selvästi, että täällä KUMMITTELEE!

VOI JUKU! Mikä vitsi!
HA HA HA HA
Ensin haaveita ja sitten aaveita . . .
Kummituksia ei ole olemassakaan.

Nyt on korkea aika näyttää merirosvoille, kuinka meilläpäin kummitellaan.

HOU HOU HOU HOU HOU HOU HOU
KATSOKAA!
!
AH!
?
!
KUM . . . MI . . . TUS!

Typerät maakravut, ettekö huomaa kuka se on? Entinen kapteeni pilailee kustannuksellanne. Näyttäkää sille, vetäkää lakana sen niskasta ja äkkiä!

Kuin yhtenä miehenä, naama virnussa merirosvot hyökkäävät kummituksen helmoihin.
Kummittelusi loppui lyhyeen, varakapteeni.

Lakanan kimpussa mellastavat miehet eivät ihmeekseen löydä lakanan alta ketään.
MITÄ KUMMAA? Täällä ei ole ketään.
Huijausta, meitä on vedetty höplästä.

Usko pois, kapteeni Risuparta, se oli sittenkin oikea aave.

Lopettakaa höpinä kummituksista ja hakekaa entinen kapteeni tänne.

Anteeksi, taisin vahingossa roiskauttaa mustetta Risuparran kartalle.
4

HÖLMÖLÄISIÄ
KOKO
HENKILÖKUNTA.

Karttani! Kuka on pilannut karttani?

Kapteeni Risuparta! Se entinen kapu ei ole enää lastiruumassa. Se on karannut.

Kerrassaan kehno tilanne.
Joku on käynyt turmelemassa karttani. En tiedä enää missä olemme. Nyt ollaan hukassa!
?
AAVE TULEE TAAS!

HOU HOU HOU HOU HOU
Naamioituneena laivan lakanoihin Artturi tekee parhaansa aiheuttaakseen sekasortoa miehistön keskuudessa.

Sillä aikaa entinen kapteeni laskee venettä vesille.
Hyvin menee, kukaan ei ole huomannut puuhiani. Kyllä Artturi osaa.

KAUTTA KUNNIANI, NITISTÄKÄÄ SE!
Tyhjästä on paha nyhjästä, kapteeni Risuparta.
Mä en ainakaan usko kummituksiin, kapteeni.
5

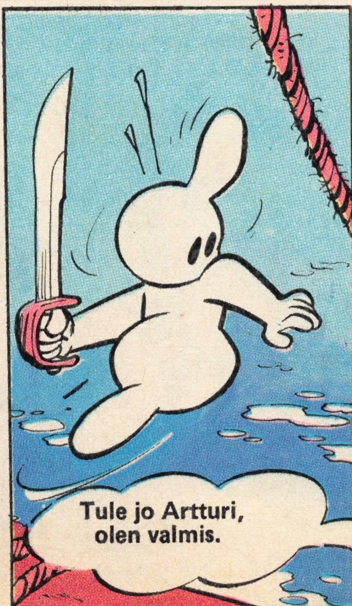

Entinen kapteeni varustaa pelastusvenettä kuumeisella innolla. Tykin hän ottaa muistoksi.
Jos ikinä onnistun täältä pääsemään, niin jätän nämä hommat ja siirryn eläkkeelle.

Sillävälin Artturi yhä vipeltää laivan kannella kuin meritaistelussa ikään.
ANTAUDU KURJA HAAMU!

Parasta kun antaudutte itse, arkahousut.
!

Yksi miehistä astuu vahingossa lakanan kulmalle. Artturi paljastuu niin omaksi kuin muidenkin hämmästykseksi.
?
!!
!

Se . . . se . . . ei ollutkaan entinen kapteeni.
Mähän sanoin, että laivassa on aave.

Tule jo Artturi, olen valmis.

Entinen kapteeni on veneessä, mitä tehdään?
TULTA TÄYDELTÄ LAIDALTA. Upotetaan ukko veneineen.
6

Kapteeni Risuparran käsky tuli liian myöhään. Tykin ammus oli jo matkalla maaliinsa.

Kun rotat lähtevät laivasta, se tietää ikävyyksiä.

Kokki otti eväät mukaansa.

KAPTEENI, tuli täysosuma!

Älkää tönikö mua, pojat.

Hyvä kapteeni, osuit suoraan maaliin.

Mitätön naarmu.

Kivaa! Pian saadaan seuraa.

BOOM

Puupäitä ne ovat kaikki, jäävät pinnalle kellumaan.

Tähtäsin kyllä peräsimeen.

Ampumisvälikohtauksen seurauksena syntyi todennäköisesti maailman ensimmäinen suihkumoottorivene. Kumppanukset kiisivät vettä pitkin (tai ilmassa) kuin viimeistä päivää.

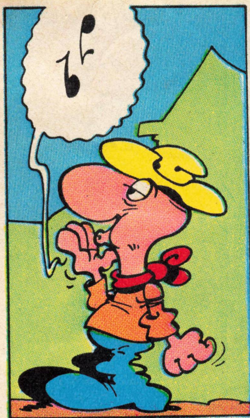
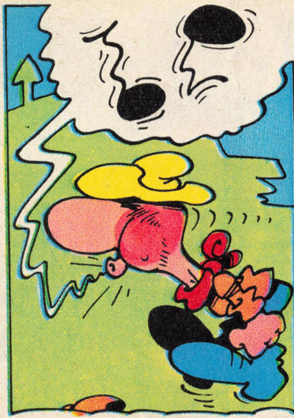
Lupasit viedä minut Skotlantiin.

Älä hermoile, Artturi, suunta on oikea. Kyllä minä nämä vedet tunnen.

Parin tunnin kuluttua...

Kas kummaa, kun viimeksi kävin Skotlannissa, siellä ei kasvanut palmuja.

HIRNU – lännen orhi*

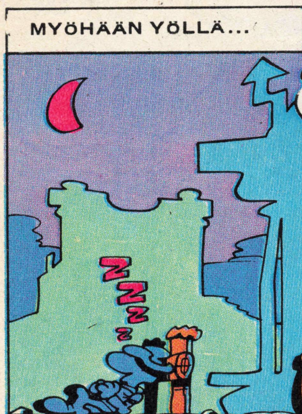

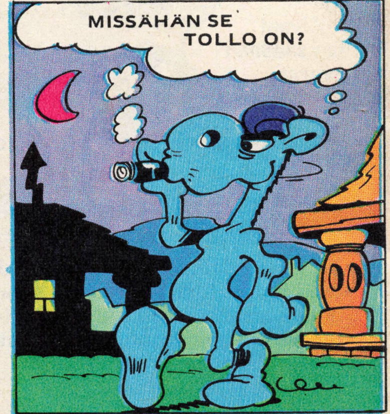

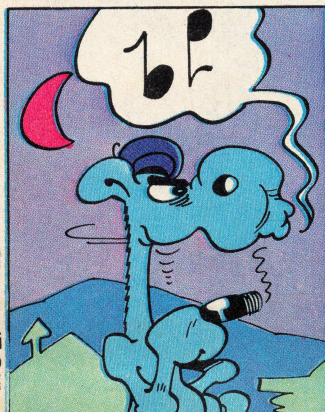

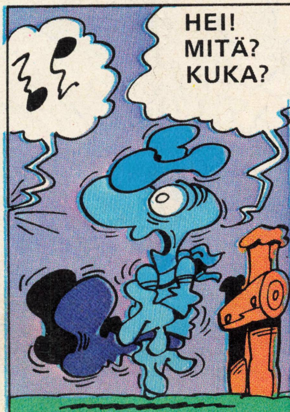

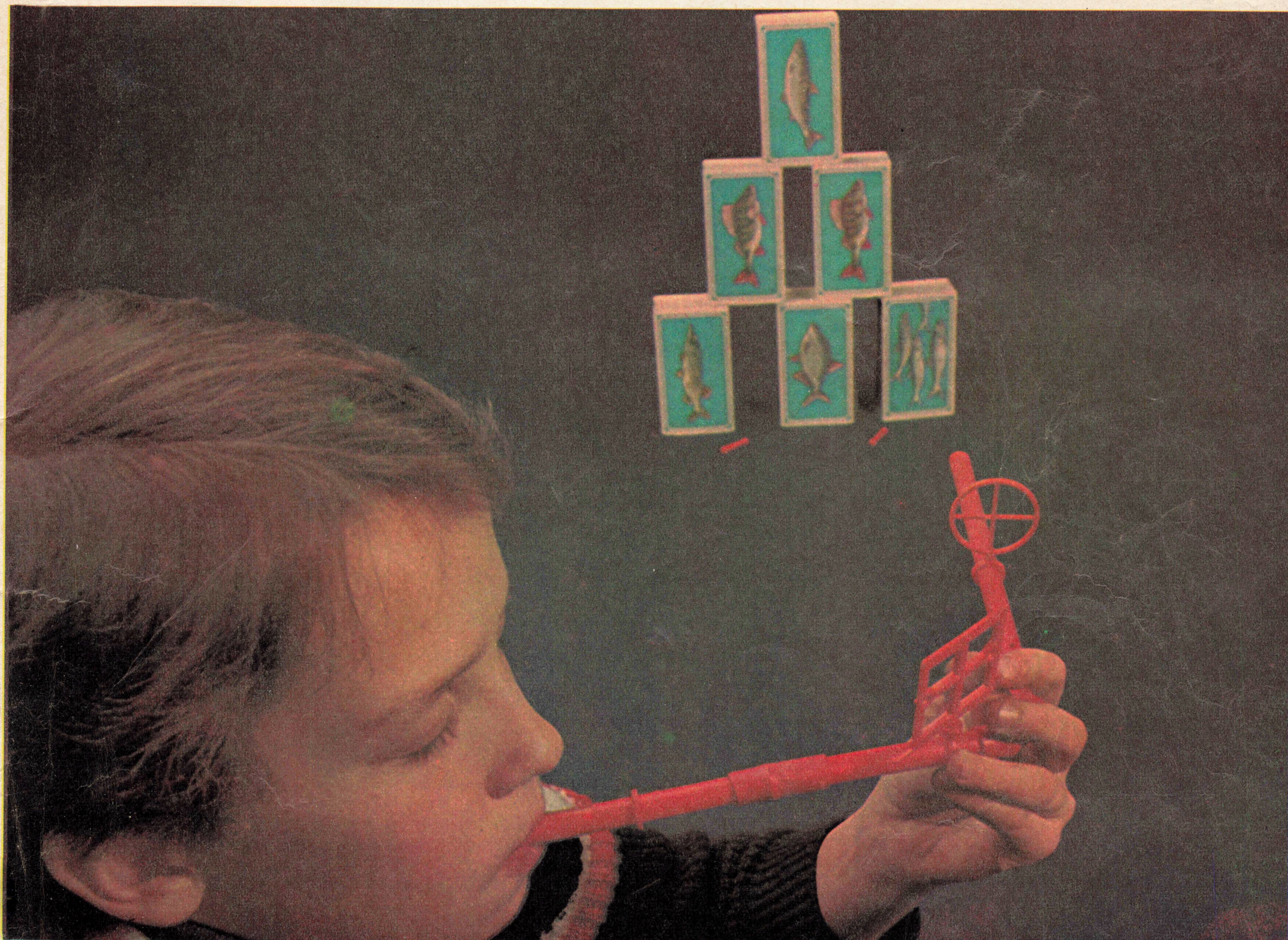

seuraava Jippo

Näköä ja nokkeluutta kehittävä

NIVELPEILIPELI

Nokkeluutta ja tarkkaa tähtäinsilmää kysyy nivelpeilipeli, nelijaksoinen sarjapeli. Varsinaisen pelivälineen, nivelputken tähtäinpeileineen, valmistat käyttökuntoon ohjeita tarkoin seuraten. Keskiaukeaman lisäjipon, nivelpeilipeliin kuuluvat maalitaulut saat suoraan lehdestä leikkaamalla tai sopivasti suurentamalla.

Nivelpeilipeliä voit pelata näin sekä suppeissa että laveammissa tiloissa. Sään salliessa voit pystyttää ja panna pelin käyntiin myös ulkosalla.

seuraava Jippo ilmestyy 27.4.

JIPPO ilmestyy joka toinen torstai ja joka kerta siinä on uusi jippo!

JOUKKORISTISIDE

Jos osoite on virheellinen, lähetykseen merkitään uusi postiosoite, jos se on tiedossa. Lähetys palautetaan postikonttoriin Tampere 10. Postikonttorin lupa n:o 13

Myyntiaika 13.4.–10.5.
Hinta 6.95

TÄSSÄ NUMEROSSA SUKELLUSVENE

Leikkaa ja liimaa lisäjipoksi siivillään räpsyttävä, eloisa PINGVIINI

Tässä vasta tenhoava jippo. Hopeanhohteinen sukellusvene, joka veteen pantuna vajoaa ja nousee jälleen. Veden alla se viipyy hetken kuin väijyksissä, mutta hiipii kohta äänettömästi, salamyhkäisesti pintaan. Jippo-sukellusvene toimii saman periaatteen mukaan kuin suuremmat esikuvansa. Sitä rakentaessasi sijoitat siihen säiliön, joka vuoroin täyttyy ja tyhjenee. Aluksen sisään imeytynyt vesi saa sen painumaan aikaisempaa raskaampana alaspäin. Ja sen käyttövoimana kuplii hedelmäsuola!